

SSSR NUTRAUKSIANTI IR ANGLU SUTARTI

PJT RAGINA DULLES IŠKELTI JT PABALTIO ŠALIŲ IŠLAISVINIMĄ

Kersteno k-tas irodes sovietų klastą ir kaltes, sakoma Lietuvos delegacijos vadovo rezolucijoje

NEW YORKAS. — Pavergtųjų Jungtinių Tautų seimas primė Lietuvos delegacijos pirmininko Vaclavo Sidzikausko išdirbtą rezoluciją, kuria kreipiamasi į valstybės sekretorių John F. Dulles, kad jis iškeltų Jungtinėse Tautose Lietuvos, Latvijos ir Estijos išlaisvinimo bylą.

Rezolucijoje sakoma, kad specialusis Kongreso komitetas, vadovaujant atstovui Charles Kersten (r., Wis.), pravedęs smulkius tyrinėjimus, priėjo visišką įsitikinimą, jog Pabaltijo valstybės buvo sovietų jėga okupuotos ir neteisėtai įjungtos į SSSR.

Okupacija — gresmė taikai

Kadangi Pabaltijo valstybių okupacija sudaro gresmę pasaulio taikai, valstybės sekretoriui reikėtų imtis iniciatyvos šį klausimą iškelti Jungtinėse Tautose ir priversti sovietus, kad jie atitrauktų iš šių valstybių savo karinį, politinį ir administracinį personalą, sakoma toliau minėtoje rezolucijoje.

Pabaigoj reiškiamas viltis, kad Kersteno komiteto pranešimas bus įteiktas svarstyti Jungtinėms Tautoms, ir tai būtų žingsnis pirmyn, siekiant atstatyti Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybes.

Dėl ryšių su Europos taryba

Kitoj Pavergtųjų Jungtinių Tautų seimo priimtoje rezolucijoje, pateiktaj runumų atstovo Raoul Bossy išreikštas vieningas nusaulstymas ieškoti glaudaus bendradarbiavimo su Europos taryba (ji skina kelią Europos federacijai, jos būstinė yra Strassburge). R. Bossy priminė Europos tarybos susirinkimo (seimo) pareikštą pageidavimą bendradarbiauti su pavergtųjų tautų išsilaisvino sąjūdžių vadais. Taip pat atkreiptas JAV vyriausybės dėmesys į visų 9 pavergtųjų Europos valstybių kančias, kurias iškėlė ir nustatė Kongreso specialusis komitetas komunistų agresijai tirti, kad jos, JAV, iškeltų šį dalyką Jungtinėse Tautose.

PJT seimas buvo susirinkęs vėl trijų dienų (šeštadienį, sekmadienį ir pirmadienį) posėdžiams Carnegie fondo tarptautiniame centre 345. E. 49 St. New Yorke. Seimo darbus plačiai aprašė ir didieji Amerikos laikraščiai.

Isikuria Amerikos legionierių luomas

PRANCŪZIJOS STATYS NAMŲ JŲ ŠEIMOMS UŽ \$13 MIL.

PARYŽIUS. — New Yorko statybos firmos Lambert & Co. filialė Prancūzijoje Lambert & Compagnie gavo iš Amerikos karinio departamento užsakymą pastatyti Amerikos karių šeimoms 1,184 gyvenamuosius namus.

Amerikos karių luomo kolonijos numatytos statyti 8 prancūzijos miestuose: Orly (prie Paryžiaus), Evreux, Bordeaux, Poitiers, La Rochelle, Metz, Nancy ir Chatelleraul.

Iš šių namų 568 numatyti armijos karių šeimoms ir likusieji aviacijos kariškių šeimoms. Namų statyba atsieis \$13,000,000. JAV reikalauja, kad per pirmuosius 5 metus nuo namų pastatymo bent 95% talpos užimtų amerikiečiai.

IŠ VISO PASAULIO

Kipriai Puertorikos statusas

LONDONAS. — Anglija išdirbo naują planą nustatyti Kipro santykius su Anglija. Planas esąs panašus į Puertorikos statusus su Jungtinėmis Valstybėmis. Įvykus naujoms demonstracijoms, papildomai suimta 47 graikai.

Aptarti Saaro klausimai

PARYŽIUS. — Atvykę Adenauerio vyriausybės atstovai, užsienio politikos sekretorius Blankenhorn ir vicekancleris Bluecher, turėjo progos išsikalbėti Saaro sutarties pakeitimo klausimais su sekretorium Dulles ir Anthony Eden. Šiems išvykus namo, vokiečiai užvedė derybas su premieru Mendes-France.

Burma tarpininko vaidmeny

RANGUNAS. — Grįžęs iš pasitarimų su komunistinė Kinijos vyriausybės vadais Burmos ministeris pirmininkas UNU (socialdemokratas) pareiškė, kad jis yra pasirodęs važiuoti į Washingtoną ir tarpininkauti JAV sutaikinti su komunistine Kinija.

Uždrausta rinktis graikams

NICOSIA, Kipro sala. — Vyriausybė uždraudė rinktis gatvėse daugiau kaip 5 žmonėms. Prieš tuos, kurie neklusys įsakymų, įsakyta policijai pavartoti ginklus. Tuo norima sustabdyti įsisiūbavusią demonstracijų bangą prieš anglus ir amerikiečius.

Viešas špionazas Islandijoje

REIKJAVIK. — Viena moteris turinti savo radijo stotį, per kurią teikianti anglų kalba smulkiausias žinias apie Amerikos laimą judėjimą ir apie karinių vėžių statymą. Amerikiečiai vieną naktį išgirdo jos pranešimą, kad jų aerodrome užgeso šviesos. Pažiūrėjus pro langą, viršininkai įsitikino, kad ir tai buvo tiesa.

JAV ginklai Irakui

BASRA, Irakas. — Į šį uostą atplaukė pirmas Amerikos laivas su karine medžiaga šiai arabų valstybei. Atgabenta motorvežimiu, ginklų ir šaudmenų.

Pabėgo komunistų pagrobtas saugumo policijos vadas

Galėję ir geruoju paleisti

BERLYNAS. — Friedrich Heim, buvęs Vakarų Vokietijos kontršpionazo skyriaus viršininkas, buvo pagrobtas komunistų agentų, padedant jo patiemis buvusiam bendradarbiui.

Jis buvo nugalbentas į Rytinį Berlyną, bet iš ten pasirodė vėl Vakarų Berlyne ir prisistatė Amerikos saugumo įstaigai. Viename pranešime sakoma, kad Heimui pasisekė pabėgti, kitame pranešime sakoma, jog patys sovietų vadai įsakė savo agentams jį paleisti.

Kmai studentai (kairėje) chemijos inžinierius Cheng Sen Lin ir metalurgas Hsing-Chien, abu iš Massachusetts technologijos instituto. Jie pareiškė norą grįžti į komunistinę Kiniją. Valdžios patvarkymu, jiems neleidžiama JAV aplieiti, nes jie yra išgiję technikos žinių, kurios gali būti naudingos komunistams. Dabar tie studentai liksi, kad jie bus išmaitinti į Amerikos lakūnus, kuriuos komunistinė Kinija laiko kalėjime.

NATO ŠALYS PASIRODĖ VIENINGOS

Prieita svarbių sprendimų, sako J. F. Dulles

WASHINGTONAS, D. C. — Grįžęs iš Paryžiaus valstybės sekretorius John F. Dulles pareiškė žurnalistams aerodrome, kad NATO tarybos konferencijoje priimta labai svarbių sprendimų, ir tie sprendimai padaryti didžiausio vieningumo dvasioj.

Visą pereiną savaitę Paryžiuj posėdžiavo 14 NATO valstybių taryba, kuri susideda iš kiekvieno nario — valstybės — užsienio reikalų, finansų (išdo) ir krašto apsaugos ministerių. Jungtinės Valstybės atstovavo valstybės sekretorius Dulles, išdo sekretorius Humphrey ir, vietoj gynybos sekretoriaus Ch. Wilsono — užsienio paramos fondų valdytojas Harold Stassen.

Trys didieji dirba išvien

Sekr. Dulles ir anglų ministras Edenas pasakė aiškias kalbas už NATO sąjungininkų vieningumą ir įspėjo dabotis Kremliui propagandinių šnekų apie "sugyvenimą". Prancūzijos premieras Mendes-France užtikrino, jog ojkie Kremliaus grasinimai nesulaikys jo nuo pastangų praversti parlamente ratifikavimą tų sutarčių, kuriomis kuriamą naują Europos bendruomenę su apginkluota Vokietija.

"Politinis realizmas"

NATO sąjungininkai sutarė vieningai remti savo apsigynimo strategiją, realiais faktais remiantis.

Šio "politinio realizmo" pasėkoj nutarta, pavesti NATO štabui įtraukti į apsigynimo planus atominius ir kitus nauuosius ginklus. Teoriškai sutarta, kad įsakymą atominiams puolimui turi duoti civilinės vyriausybės, bet aptarus visokias įmanomas galimybes, praktiškai lemianti žodį apie atominius ginklus pavojui ištikus turės NATO vyriausias armijos vadas Amerikos generolas Gruenther.

Amerika, jei bus laiko, tarsis dėl atominių bombų panaudojimo tik su Anglijos vyriausybe. Belgijos užsienio reikalų ministras Spaak mažesniųjų sąjungininkų vardu pripažino, kad kitaip ir būti negali ir kad diplomatiniai vyriausybės pasitarimai užpuolimo atveju galėtų baigtis katastrofiškai.

— Švedų geologai užtiklo Negebo dykumoj Izraelį griaučius uždono šliužo, kuris gyvenęs prieš 250 milijonų metų.

Vėliausios Žinios

— JAV atmetė Vengrijos protestą dėl laisvės balionų siuntimo anapus Geležinės uždangos. Valstybės departamento notoj primename, kad Crusade for Freedom yra privati organizacija.

— Prancūzijos parlamentas pirmadienio vakarą pradėjo debatus dėl ratifikavimo sutarčių, kuriomis numatyta apginkluoti Vakarų Vokietiją.

— Sovietų karo komendantas Vienoj pakvietė 3 vakarinių valstybių kolegas susitikti antradienį ir svarstyti klausimus, susijusius su Austrijos taikos sutartim.

— JT gen. sekretorius Hammarskjöld po pasitarimų su komunistinės Kinijos ambasadorium Stockholm, išvyko į Angliją ir iš čia, prieš išskridamas į Peipingą, dar keletą dienų tarsis Jungtinėse Valstybėse su JT delegacijų vadais.

— Jordanijos karalius Tatal Hussein atvyko į Londoną derėtis su anglų vyriausybe dėl 1948 metų sutarties pakeitimo. Anglai pagal šią sutartį buvo pasižadėję aprūpinti ginklais Arabų legioną, bet dėl pavojų prieš Izraelį šios sutarties nebesilaiko.

— Kinijos pakraščiuose nacionalistų priešlektuvinė artilerija apšaudė 4 komunistų MIG tipo naikintuosius, įskridusius į Tachen salyno erdvę. Artilerijos gaudimas girdėtis 350 mylių pakraščiu frontu.

Sako, Mindszenty tikrai paleistas

Kardinolas gyvenęs Budapeste VIENA, Austrija. — Katalikų žinių agentūra, pirmoji paskelbusi žinią apie kard. Mindszenty paleidimą, dabar pranešė papildomų žinių, gautų iš Vengrijos.

Agentūra tvirtina, kad kardinolas tikrai paleistas iš kalėjimo ir dabar gyvena Budapešte priemiesty. 1949 m. kard. Mindszenty buvo komunistų nuteistas kavieno šliužo, kuris gyveno prieš 62 metų.

Kongreso komitetas kritikuoja mokslo šalpos fondacijas

DEMOKRATAI JAS GINA WASHINGTONAS, D. C. —

Specialusis Kongreso komitetas, tyrinėjęs filantropines organizacijas, remiančias mokslinius tyrinėjimus ir švietimo įstaigas, paskelbė nepalankias išvadas.

Komitetą sudarė 3 respublikonai ir du demokratai. Demokratai atsisakė pasirašyti komiteto daugumos nutarimus ir paskelbė stva išvadas, kurios yra visiškai priešingos.

"Kultūros trestas"

Skiriamos lėšos į tokius filantropinius fondus, kaip Rockefellerio, Fordo, Reid ir eibę kitų, yra laisvos nuo federalinių mokesčių. Iš tų fondų susidarė milijoninės sumos, siekiančios 6.5 milijonų dolerių. Komiteto dauguma tokių pinigų sutelkimą laiko pavojinga kongresiniams tyrinėjimams. Už filantropinius fondus galingesne esanti nebet pati JAV vyriausybė.

Konfliktė su didžiąja spauda

Kongreso atstovams pradėjus tyrinėti tų fondų valdymą ir jų lėšų skirstymą, didieji Amerikos laikraščiai, kaip New York Times, Herald-Tribune, Washington Post, o kartu ir tų fondų valdytojai paskelbė daug kritikos žodžių. Šioji laikraščiu kritika prieš komiteto daugumos nutarimą dar padidėjo, kai iš spaudos išėjo tų tyrinėjimų duomenys ir išvados, nepatraukusios ir savo pusę mažumos — demokratų atstovų.

Milionieriai ugda "socializmą"

Minėtas komitetas, vadovautas Reece (r., Tenn.) prikiša ir tai, kad minėti fondai valdo ir anuos dienraščius, arba kad tų dienraščių savininkai turi didelių įtakos fondų tvarkyme. Pav. Washington Post leidėjas Meyer ir jo žmona Agnes esą įtakingi asmenys ir Reid fondacijos. N. Y. Times leidėjas Zulusberger priklausys Rockefellerio fondacijos direktorių tarybai. Pagal komiteto daugumos įsitikinimą, Amerikos didieji filantropiniai fondai ugda "socializmą".

Mažumos — demokratų atstovai uneigėja tokius kaltinimus, reikalaudami fondų valdytojams pripažinti teisę turėti ir skirtingą nuomonę nuo komiteto narių — respublikonų.

Nemielį pokarinės politikos vaisiai

JAV propaganda prieš vokiečių atsiginimą "bumerangas" BONA, Vokietija. — Amerikos stebėtojam užvirė vokiečių parlamente ir pačioj visuomenėj debatai dėl apsiginklavimo yra gana ironiški, rašo Chicago Tribune korespondentas Rue.

Karui pasibaigus JAV politikos siekis buvo: daryti viską, kad tik Vokietija niekadoms nebeatginkluotų.

Kaip dabar atrodo, šioji politika busvis daugiau negu sekminga, rašo minėtas korespondentas. Vokiečiai nerodo jokio entuziazmo naujam, visiškai priešingam Amerikos siekimui, sukurti bent 12 vokiečių divizijų Vakarų Europos apsaugai. Pokarinė Amerikos politiką Vokietijoje išėjusi tikru "bumerangu".

GROMYKO PAGRASINO BRITANIJAI DĖL VOKIETIJOS APGINKLAVIMO

1942 metų pagalbos paktas nesuderinamas su V. Europos Unijos planais, priminė Kremlius

MASKVA. — Sovietų Sąjungos užsienio reikalų viceministeris Andrei Gromyko įteikė Anglijos ambasadoriui sir Hayter notą ir įspėjo, jog Kremliaus vyriausybė atsimes nuo savo savitarpinės pagalbos sutarties su Anglija.

Mūsų laikų tautų kraustymasis vis dar nesibaigia

Lenkija tremia dar 100,000 vokiečių

BERLYNAS. — Komunistinė Lenkija nutarė išstremti į Vakarų dar 100,000 vokiečių, likusių buvusiose Vokietijos srityse. Dalis, 35 moterys, pasiekė pagal šį "tautų kraustymo" planą, Vakarų Vokietija pereiną savaitę. Per ateinančius metus numatyta išgabenti 62,000 vokiečių. Tremtiniams padeda V. Vokietijos raudonasis kryžius. Jie bus įkurdinti Vakarų Vokietijoje.

Lenkijos informacijos agentūra Berlyne paaiškino, kad jos vyriausybė visų pirma norinti atsikratyti senų, nedarbingų vokiečių. Ji be to norinti "suvenyinti" tas vokiečių šeimas, kurios gyvena pasidalijusios Vakarų Vokietijoje ir Lenkijoje, o svarbiausia, Lenkijos vyriausybė nenorinti dirvos išveisti antikomunistų "penktajai kolonai".

Parlamentas remia Mendes ir toliau

PAREIŠKĖ PASITIKĖJIMĄ

PARYŽIUS. — Iškilus aštariems ginčams dėl vyriausybės politikos padarinių Indokinijoje, premieras Mendes-France pareikalavo parlamentui pasisakyti, ar jis, premieras, tebeturi parlamento daugumos pritarimą.

Parlamentas 310 balsų prieš 172 pareiškė premieriui savo pasitikėjimą, t. y. pritarimą jo vedamai politikai.

Po to parlamente pradėta ruoštis dar svarbesniam uždavinui, debatams dėl sudarytų sutarčių Vokietijai apginkluoti.

Nuskendo kapitonas

VISI KITI ISSIGELBEJO

TOBERMORY, Skotoja. — Švedų prekinis laivas "Hispania", 1,337 tonų, pakeliui iš Liverpoolio į Švediją su geležies kroviniu, užplaukė ant povandeninės uolos vakariniuose Skotijos pakraščiuose.

Laivas emė skęsti kaip akmuo, uolai išplėšus visa paragė, bet jūrininkai spėjo nuleisti abi gelbėjimosi valtis ir į jas susėsti, išskyrus kapitoną Ivan Dahn, 57 metų. Pirmasis šturmanas Walter Eindersson sako, kad jie šaukė ir laukė savo kapitono, bet šis tik ramiai stovėjo ant komandos tilto ir nugrimzdo su savo "Hispania".

KINAI PALEIDO PORTUGALĄ

HONG KONGAS. — Komunistinė Kinija paleido portugalų jūrų kapitoną Alvaro de Andrade Salgado, kurį suėmė atviruose vandenyse prieš pustrėčių metų, jam buriuojant savo jachtą tarp Portugalų Indijos salų Macao ir Coloane.

1942 metų sutartis būsianti atšaukta, jei Anglija ratifikuosianti Paryžiaus susitarimus apginkluoti Vokietiją ir ją įtraukti į militarinius blokus, kurie yra nukreipti prieš sovietus — tai WEU (Vakarų Europos Unija) ir NATO (Šiaurės Arlanto Gynybos Organizacija).

Pereitą savaitę Molotovas panašiai pagrasino Prancūzijai. Mendes-France tada pastebėjo, kad ir Anglija turi panašią savitarpinės pagalbos sutartį su Sovietų Sąjunga, bet grasinama tik Prancūzijai. Pirmadienį buvo pagrasinta ir Anglijai.

(Anglijos-SSSR 20 metų pagalbos paktą pasirašė Edenas ir Molotovas Londone 1942 m. Prancūzijos-SSSR paktą, taip pat 20-čiai metų, pasirašė Maskvoje, lapkričio 29—gruodžio 1 dienomis.

Tokios nepasitenkinimo notos įteiktos Suomijai, Švedijai, Šveicarijai ir Jugoslavijai, nepriklausančioms nei vakarų, nei rytų blokam. Sovietai kvietė visas Europos valstybes, bet suvažiavo tik jų satelitai, kurie neturi ne tik savarankiškos užsienio, bet ir vidaus politikos, nekalbant apie laisvą žodį kariniais reikalais.

Tokios nepasitenkinimo notos įteiktos Suomijai, Švedijai, Šveicarijai ir Jugoslavijai, nepriklausančioms nei vakarų, nei rytų blokam.

Sovietų Sąjunga, kad ir ne tokiu griežtu tonu, bet vis tik gana piknai atsakė toms neutraliosios Europos valstybėms, kurios atsisakė dalyvauti Europos "saugumo konferencijoj" Maskvoje, lapkričio 29—gruodžio 1 dienomis.

Tokios nepasitenkinimo notos įteiktos Suomijai, Švedijai, Šveicarijai ir Jugoslavijai, nepriklausančioms nei vakarų, nei rytų blokam.

Kas sako, kad Amerikoje negalima uždirbti?

WASHINGTONAS, D. C. — Sen. Capehart (r., Ind.) sulygino sukčiavimą federalines vyriausybės (FHA) finansuojama gyvenamųjų namų statyba su prohibicija: tai buvo prieš įstatymą, bet visai sukčiavo.

Sen. Capehard vadovavo komitetui, ištisus 6 mėnesius tyrusiam, kaip sukčiavimas privačių statybos įmonių ir pačioj federalinėj namų statybos agentūroj neleistinu būdu per 20 metų skriaudė piliečius, ypač federalinių namų pirkėjus. Jo tvirtinimu, tos visos suktybės kartu sudėjus, siekia milijoną dolerių.

Turint ryšių ir pažinčių Washingtono, buvo galima iš namų statybos uždirbti, kaip iš aukso klodų. Vienas tipiškats toks verslininkas minimas Washingtono dantų gydytojas Samuel D. Gottlieb. Jis įdėjo į savo statybos "firmą" \$4,000, tuoj gavo iš federalinės įstaigos \$5,796,000 paskolos namų statybai finansuoti. Numatytuosius namus Marylando priemiesty (District eHights) jis pastatė daug pigiau, taip, kad jam pačiam liko \$1 milijonas.

Gottlieb vien tik arklių lažybose praleidęs \$90,000.

Scranton, Pa.

Praeity buvo daug veikiamas

Spalio 28 d. su žmona aplankiau savo bičiulius Živatus. Praėjusią vasarą kartu su F. J. Živatu buvau išvykęs uogauti. Beskindamas mėlynės uogas, tada jis daug pasakojo apie senesnių laikų įvykius. Bet kadangi mums beuogaujant pelkėse karštis siekė net iki 90 laipsnių, tai iš to pokalbio mano atminty mažai kas liko. Dabar ir vėl paprasčiau, kod živatas man papasakotų ką nors apie ankstyvesnį vietos lietuvių kultūrinį veikimą.

Pasakotojo žodžiais, apie 1895 m. buvo suvaidintas scenos veikalėlis "Kauno" pilies išgriovimas", vėliau "Genovaitė", "Amerika dirtyje" ir dar trys kiti. Tada buvo atlikta 10-ties metų laikotarpis. Vaidinimus ruošdavo teatrų grupė, į kurią įėjo A. Grybas, K. Zarskys, F. J. Živatas ir kt.

"Živilės" choras pradėjo veikti 1905 m. Katrės Garmutės-Zivaitienės žodžiais, jo pradžia buvo tokią. Žalgrio mišio sukakties minėjime buvo sakomos prakalbos. Programai pajavairinti Kęstutis Šliupas (Dr. Jono Šliupo sūnus) suorganizavo kvartetą iš šių merginų: dviejų Grybaičių (dar gyvų), A. Bakšaitės ir M. Spudytės (mirusių). Vėliau iš šio kvarteto išaugo garsusis "Živilės" choras. Pradžioje tam chorui priklausė tik moterys. Vėliau buvo sudaryta dar jaunamėčių mergaičių chordinė grupė. Dar vėliau susidarė mišrusis choras.

Choras dalyvaudavo ne tik lietuvių, bet ir svetimtaučių parengimuose. Vaziudavo taip pat į artimesnes lietuvių kolonijas koncertuoti.

Vienas didžiausių choro pastatymų tai operetė iš japonų gyvenimo "Vyšnioms žydint". Operetė buvo išversta iš anglų kalbos. Kostiumas paruošė Katrė Garmutė. Tos operetės pastatymas sukėlė didelę sensaciją lietuvių tarpe, nes tatau buvo naujenybė.

1918 m. buvo pastatytas stambus veikalas "Vaidilutės". Jis buvo rodomas mišriai amerikiečių publikai. Už šio veikalą parodymą lietuviai gavo pagyrimą. Vieną pagrindinių vaidmenų atliko O. Jurskaitė, kuri dabar mokytoja.

Tuo metu čia gyveno Dr. Jonas Šliupas, kuris kartu su žmona daug dirbo Lietuvos nepriklausomybės atgavimo labui. Pati Šliupienė daug prisidėjo prie lietuvių teatrinio darbo.

Minint Dr. Jono Šliupo 25-rių metų darbuotės sukaktį, abu Šliupai buvo pasveikinti namuose. Iš 30 moterų susidedęs "Živilės" choras ties Šliupų durimis uždainavo "Valandėlės, valandėlės, šimtą metų kvartatėlis, Jono Šliupo ir Eglėlės". Ši daina, kuri buvo dainuojama sartinai ir skambiai, Šliupui išspaudė ašaras. Ją sueilavo K. Račkus, o muziką jai pritaikė Kleofas Jurgelionis.

Kai 1920 m. Lietuvos misija rinko paskolą ir pardavinėjo bonus, tai programą rengė taip pat choras. Atvyko Vileišis ir Zadeikis. Suėjo didelės lietuvių minios. Mažos mergaitės buvo suorganizuotos paberti Lietuvos atstovams gėlių.

"Živilės" choras išgyveno iki 1931 m. ir atliko daug didelių darbų lietuvių išlaikymui.

Nors p. p. živatų kultūrinė veikla jau praėity, bet dar ir dabar jė lankosi lietuvių parengimuose. Jų nuomone, jeigu šių dienų žmonės noriau dalyvaudų visuomeninėje ir kultūrinėje veikloje, tai būtų galima daug didelių žygių atlikti, nes lietuvių čia esama apšči. Ir inteligentų netrūksta. Jeigu kas imtųsi iniciatyvos organizuoti bei vadovauti, tai dar ir živatai neatsisakytų daug padėti.

J. V. Stanislovaitytis

"Naujienu" kai
papasakoti darba, žinia,
- visada visi.

BALFO PRANEŠIMAS VISUOMENEI

Vandutė Lingytė

Balfo Centro įstaiga su džiaugsmu praneša visuomenei, kad Amerikos lietuviai labai jautriai atsiliėpė į Vandutės Lingytės gydymo reikalą ir gausiai tam tikslui aukoja. Jau gauta \$1,000 aukų ir visi iki šiol įplaukę pinigai persiūsti jos gyvū vardu į Vokietiją dukrelės gydymui. Aukos tebeina ir toliau.

Patį ligo nė ir jos artimieji yra sujaudinti tokiu nuosirdžiu visuomenės dosnumu ir iš visos širdies dėkoja visiems.

Atsiradus lėšų gydymo išlaidoms padengti, Vandutės ligos gydymas ir nelaimingas mergaitės gelbėjimas eina gerai. Turima vilčių, kad sveikata pamazū bus sugrąžinta.

Maisto siuntos tremtiniam

Iš suaukotų pinigų BALFas nupirko ir Europon išsiuntė 31,875 sv. cukraus ir 20,968 svarus sviesto. Sumokėjo \$16,822.76. Gėrybės jau išdalintos. Be to, Jungtinių Amerikos Valstybių valdžia per Department of Agriculture yra paskyrusi BALFui didelius kiekius maisto gaminių iš, taip vadinamų "surplus commodities", kad persiūstų ir padalintų lietuviams tremtiniam Europoje. Jau yra išsiūsta 43,000 svarų margarino, 43,920 svarų alyjeaus, 35,000 svarų sūrio ir 39,240 svarų pieno miltelių. Valdžia labai žema kaina įkainuota gėrybių vertė \$41,745. Panašios siuntos numatomos siūsti ir ateity, nes pagal suplanuotus ir parengtus kelius, gaminių iš valdžios gėrybių kiekiai ir ateinančiais metais turėtų būti nemaži.

Kalėdiniai siuntiniai

BALFO Pirmininko kan. prof. J. B. Končiaus rūpesčiu iš tu pačių valdžios šaltinių gauta 6,300 F. O. A. (Foreign Operations Administration) kalėdinių maisto siuntinių, 5,500 pakietų siunčiama į Vokietiją, 1,000 į Prancūziją, 200 į Austriją ir 200 į Italiją. Apskačiuota, kad kiekvienas lietuvis tremtinys gautų po vieną kalėdinį pakietą. Pagal

esamus potvarkius vienas asmuo gali gauti tik vieną kalėdinį siuntinį, todėl nėra prasmės užsakinėti kalėdinius pakietus dar ir per kitas organizacijas, nors tai būtų siūloma ir labai pigia kaina. Anro pakieto lietuvis vistiek negalės gauti. Tikslingiau būtų, jei geros širdies žmonės, norėdami šv. Kalėdų proga sušelpiti lietuvius tremtinius Europoje, tam skiriamą sumą paaukoti BALFui, nes BALFas turi didelį išlaidų, tiek kalėdinius pakietus, tiek ir kitas gautas vertybes persiūsdamas ir paskirstydamas Europoje.

Drabužių ir avalynės siuntos

Gražiai aukoja žmonės vartotus rūbus ir avalynę. Į BALFO sandėlį kiekvieną dieną ateina siuntos. Tai labai reikalingi daiktai vargstantiems broliams ir sesėms lietuviams Europoje. Stengiamasi tuojau juos supakuoti ir išsiūsti. Šiuo metu sunkiau gauti vietos laivuose, nes kalėdinis laikotarpis labai apkrauna juos. Daromos, tačiau, pakartotinos pastangos ir siuntos eina viena po kitos. Paskutiniai mėnesiai išsiūstos 5 siuntos 35,624 svarų svorio, vertės \$36,468.

Kalėdiniai sveikinimai

Vietoj kalėdinių sveikinimų, aukas vargstančių Europoje lietuvių šalpai atsiuntė šekantys asmenys:

Kun. Viktoras Dabušis, Brooklyn, N. Y., \$30 (auka skiriama trenties gimnazijoms); Dr. Domas ir Sofija Jasaičiai, Tampa, Fla., \$15; Justinas Liaukus, Brooklyn, N. Y., \$5; H. ir L. Mikuckių šeima, Yonkers, N. Y., \$5.00.

Kalėdinės aukos

Artėjant Kalėdų šventėms, geriausiai lietuviams prisimena varge likusius savo tautiečius ir atsiunčia aukas ligonių, senelių, invalidų, vaikučių ir kt. skurstančių Europoje lietuvių šalpai. Iki šiol gautos aukos iš sekančių asmenų: 129 BALF Skyrius, Nashua, N. H., per Prana Stonciją \$140; 85 BALF Skyrius, Rockford, Ill.,

Legiono amerikozmo planas

Amerikos Legiono Ilinojaus skyrius paruošė naują amerikozmo veiklos planą. Lig šiol, esą, legionas savo veikloje amerikozmui ginti laikėsis neigiamos taktikos, kovodamas su komunizmu ir kitomis neamerikoninėmis apraiškomis. Dabar turėsias būti pabrėžiamas teigiamas momentas: būsią studijuojami Amerikos konstitucijos ir didžiųjų amerikiečių, kaip Linkolno, raštai. Tuo būdų būsią galima iškelti patį amerikozmą, jo gerąsias ypatybes.

\$125; Dr. Jurgis Balčiūnas, Cambridge, Ohio, \$100; 22 BALF Skyrius, Norwood, Mass., per Br. Kriaučiūną \$70; Dr. Petras Kazlauskas, Cambridge, Ohio, \$50; Vasario 16 Gimnazijos 93 Rėmėjų Būrelis, Cicero, Ill., \$35; PLSS Neringos Draugovė, Worcester, Mass., per Vidrą Šimūlynaite \$23; kun. P. Karalius, Cicero, Ill., \$20; K. Vadišius, Buckland, Connecticut \$20; Vasario 16 Gimnazijos 77 Rėmėjų Būrelis, Brooklyn, N. Y., per Kazį Vasiliauską \$20; Dr. Antanas Kučas, Scranton, Pennsylvania \$10; Dr. Balys Paliokas, Chicago, Ill. \$10.

Nuosirdžiausia padėka visiems aukotojams.

BALF Centras

Įtik "Naujienu" rašo tiesa - nesą laimė. mokslas - sviesa

Svarbus pranešimas Čikagos lietuviams

BIRUTĖS SALDAINIŲ Generalinis Atstovas Chicagoje ir Ilinois valstijoje yra dar iš Nepriklausomos Lietuvos plačiai žinomas lietuviškos prekybos pionierius

D. JURJONAS

Ateinančių švenčių proga, o taip pat šeimyninėms išskilmėms - vestuvėms, vardinėms, krikštynoms ir t. t. - užsisakykit

BIRUTĖS SALDAINIUS pas BALTIC CO.

Generalinį Atstovą tokiu adresu:

D. JURJONAS

3524 So. Halsted St., Chicago 9, Ill.
Telefonas: Bishop 7-3371

TOYLAND

\$25,000.00 vertės žaislų turi būti išparduoti nežiūrint kainos. Gražios lėlės, arklukai, vežimukai, cadillakai, bycikliukai, meškiukai, įvairūs žaislai: staliukai, kėdės. Už vaikams žaislus jus mokėsime mažiau kaip pusę kainos.

BUDRIK'S TOYLAND
ŽAISLŲ KRAUTUVĖ
3241 South Halsted Street

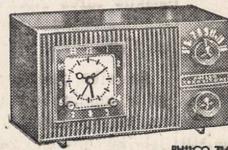
GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

5 Big Reasons Why
PHILCO
Miss America 24-in. TV
is best of all for Christmas

PHILCO 6110 - Named in honor of Lee Ann Meriwether, Miss America 1955.

Automatic
CLOCK RADIO

PHILCO 716

Priced so low you can buy two... one for yourself, and one as a gift. Precision electric clock and rich voiced radio. Wakes you up to music.

EASIEST TERMS!

TRAFICANTE BROS.

2301 W. Taylor St. Taylor 9-9100
759 So. California Ave. Sacramento 2-0301
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

IS TOLI AR IS ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS.
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

TV APARATAI
RADIJO SU FM
Hi Fi FONOGRAFAI

GERIAUSIOS
KOKYBĖS!
PRIEINAMA KAINA

DAINA
TELEVISION
sales-service

3130 SO. HALSTED - DA 6-6887

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IS TOLIAU
K. EIDUKONIS

Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7076

DR. CHAS. M. LIESTENFELTZ
CHIROPRACTIC
PHYSICIAN

618 Broadway
GARY, INDIANA

SAUGUS BALDU
PERKRAUSTYMAS
iš arti ir toli
NAUJAS 1955 M. SPECIALUS
DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, sažiningas patarnavimas
Saukiter:
R. ŠERENAS
4546 SO. WOOD STREET
Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

NERVINE
Alexander's Nervine, kuri turėtų veikti nuo nervų ligų, yra mišriasis stiprių ir brangiųjų žolelių, žiedų, žievių ir žolių, ir tas mišinys padeda nuo visokių nervų suirimų, galvos skaudėjimų, kvaišimų, isterijos, rūpesčio, susikrimitimo, nemigos, karščiavimų, išgasčio, persidirbimo ir kitų nervinių negalavimų. Gerdamas tą mišinį, gauni maistą nervams. Šios gyduolės kainuoja \$5.00 svaras. Už \$2.00 prisiučiamie 5 uncijas. Į Kanadą \$2.25.

ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį 8:30-9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles
Tel.: HErntock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

Join the
GROUND OBSERVER CORPS
CALL CIVIL DEFENSE

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.

Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, išigijimui namo, automobiliui, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kes turi susitaupes pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. **PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!**

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

2202 W. Cermak Rd. Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. Tel. VI 7-7747
Savings Insured to \$10,000.00 by F. S. L. I. C.

IT'S NOT TOO LATE

1954 metais Amerikos žmonės sudėjo į Taupymo ir Skolinimo Bendroves virš 9 milijonus dolerių. Jie žino, kad čia sudėti pinigai yra apdrausti iki \$10,000.00 per Federalės Valdžios įsteigtą įstaigą ir kad gauna gerus dividendus. Nėra vėlu! Pradėk šiandien!

Universal Savings and Loan Association
1800 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: HAymarket 1-2028

Atdara nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Kėvntadieniais atdara iki 8 val. vakaro.
Automobilistams tuščias lotas šalimais.

Philadelphia, Pa.

Spaudos laisvės sukakties minėjimo akademija

Tai buvo grūzlus ir suniukęs gruodžio mėn. 5 d. sekmadienio vakaras. Gatvėse ledinis vėjas draskėsi iki pačių kaulų persikodamas per rūbus. Būrelis žmonių susirinko šv. Kazimiero parapijos salėje pasiklausyti mūsų žymiųjų kultūrininkų tris paskaitas apie Lietuvos tautos didžias kovas, laimėjimus, atsiektus prieš 50 metų. Tai ir buvo spaudos laisvės atgavimo sukakties minėjimas Philadelphiaje.

Prof. Dr. J. Puzinas, LB Kultūros Tarybos pirm., žanginė kalba atidarė minėjimą. Jis pastebėjo, kad kiekvienos tautos istorijoje esama didingų garbių ir laimėjimų išpuoštų laikotarpių, po kurių atsėlina tamsūs nelaimės metai. Pareišė išitikinimą, jei lietuviškas gyvas ir spaudos žodis nebūsimas mūsų pačių tarpe, tai gyva ir kovojanti lietuvių tauta vėl atgaus laisvę. Ir jis kvietė gerb. paskaitininkus viena po kito prie tribūnos tarti į susirinkusius vieną kitą žodį, kad jie paliudytų: esame tauta su didele istorine praeitimi, praityje daug atlaikėme nuo priešininkų smūgių ir daug iškentėjome, išversime ir dabar didžiausių nelaimių metais.

Po prakalbos sekė graži, įspūdinga ir labai istorine medžiaga turininga prof. Dr. V. Maciūno paskaita, kuri, reikia manyti, bus kur nors išspausdinta; taip padaryti patarė vėliau ir prof. Dr. A. Sennas. Prieš penkiasdešimt metų mūsų tautos kovos už kultūros laisvę buvo jo atvaizduotos tokiu ryškumu, kad ne vienas pats save užmiršęs gyveno tų laikų veikėjų vargais ir rūpesčiais, jų kovos dvasia. Toji rūsti epocha iš praeties, kapų ir dulkių kėlėsi mūsų mintyse spinduliuojančia aušra. Amerikos lietuviams mažai tėra žinomas prof. V. Maciūnas; tai vienas iš žymiųjų mūsų gyvenamojo meto intelektualų, stiprus autoritetas lietuvių kultūros istorijos klausimais, galįs daug ką mums pasakyti.

Vėliau minėjime kalbėjo prof. Dr. A. Salys, žymusis kalbininkas. Jis palietė spaudos draudžiamojo meto rašybą ir kalbą. Įdomių faktų išskėlė mūsų bendrinės kalbos ir rašybos nusistovėjime. Čia priminta pirmoji Schleicherio lietuvių k. gramatika, prisimintas Dr. J. Basanavičius, Dr. J. Šliupas ir kt. Scena buvo pritemdyta šviesos pluoštas žaidė profesoriaus akiniuose. Jam kalbant salėje viešpatavo visuotinė tyla. Jis sakė: daugelis anksčiau vartotų žodžių pakaitė savo prasmę. Svetimybų atsiribojant daug naujų žodžių atsirado mūsų kalboje. Aušrininkai atgaivino žodį tauta, kuris buvo jau miręs, nes vietoje jo vartota giminė; šiandien atrodo be jo mes neišsiverstume. Dr. J. Šliupas pasirašė vietoje leidėjais-įdavikas, nes anuomet žodis leidėjas nebuvo atrastas. Jau Dr. J. Basanavičius siūlė reformuoti rašybą, bet ji keitėsi lėtai pagal gyvenamojo meto reikalavimus. Prof. Dr. A. Salio paskaita buvo pailiustruota lietuvių spaudos draudžiamojo meto leidinių antraštėmis.

Pabaigai kalbėjo Penssylvanijos universiteto prof. Dr. Alfredas Sennas, kuris suminėjo eilę kitų tautų mokslininkų, parašiusių veikalus apie lietuvių kalbą arba parodžiusių didelį susidomėjimą ja. K. Ostrauskas kai ką paskaitė iš J. Tumo-Vaižganto raštų.

Salėje stovėjo stalas su draudžiamojo meto spaudos leidiniais: Aušra, Varpas, Tėvynės Sargas ir kiti laikraščiai ant jo matėsi. Šalia jų buvo paveikslas Dr. Basanavičiaus ir Dr. J. Šliupo, dviejų Lietuvos patriarkų, tiek daug nuveikusių lietuvių tautos kultūrai.

Skaitlingesnės ir turtingesnės už mus tautos pasakytąsias mokslininkų kalbas būtų užsira-

šiusios į juostas, užrekdavusios arba išspausdinusios, ir jos būtų buvusios dar atkartojamos. Mes tegalime šio dienraščio puslapiuose atžymėti tik vieną kitą fragmentą iš 50 m. spaudos laisvės atgavimo sukakties skirto minėjimo Philadelphiaje.

Galvojus apie paskaitininkų paskaitas minėjime mintis praregi tautos nueitą tikrai sunkų kelią į kūrybos laisvę. Tada darosi suprantama dabartinė mūsų spaudos reikšmė laisvame pasaulyje, kuri, dėja, kai kuriais atvejais panaudojama mūsų kūrybinio potencialo naikinimui. Mums tinkamai reikėtų suprasti tuos didžiuosius mūsų kultūrininkus, kurie Philadelphiaje kalbėjo gruodžio mėn. 5 d. parodydami didelę meilę lietuviškai spaudai, lietuviškam raštui, lietuviškam žodžiui.

Gaila, kad tas minėjimas įvyko nuošalioje miesto apylinkėje; iš kitos miesto dalies tikrai nėra linksma į šią miesto dalį vykti. Mielai salę nemokamai būtų davę ir Muzikos Klubo šeiminkai, tada žymiai daugiau būtų žmonių atsilankę. Tokio gilaus turinio akademijas ruošiant ateityje nepabijokime paimti kurio nors klubo ar viešbučio salę. Nebijokime išlaidi ir apmokamo įėjimo joms padengti.

Ir dar pastaba: kultūriniam minėjime būkime irgi kultūringi. Prof. A. Sennui pradėjus paskaitą pakilo B. eiti iš salės, atsimitė, kad antrame aukšte jis paliko neužgesintą elektros šviesą. Jį ėmė vytis jo žmona, paskui ją bildėjo trys jų vaikai. Neiškentė-

Detroit, Mich.

Akademinio skautų sąjūdžio 30-ties metų minėjimas

Vyko gruodžio 11 d. YWCA namuose, 13130 Woodward Ave. Dalyvavo būrelis Detroito skautų akademikų, prelegentė iš Clevelando, paskaitininkė Aldona Augustinavičienė, skautininkė K. Kodaitienė, keletas skautams nusipelnusių svečių ir keturių Detroito akademinių organizacijų atstovai. Viso labo 25.

Minėjimą atidarė Korp! "Vytiš" Detroito skyriaus ASS Detroito skyriaus pirmininkas, A. Augūnas. Po Gaudeamus A. Augūnas trumpai perbėgo ASS 30-ties metų istoriją, paminėdamas, kad ASS įsisteigė Kauno universitete 1924 m. spalio mėn. 16 d., kad, ir po bolševikų jungu ir nacių persekiojamas ir pokarinėje tremtyje, Vokietijoje ir dabar, S. Amerikoje, — veikimo niekad ne nutraukė.

Toliau minėjimui vadovavo ASS Detroito sk. valdybos narė, D. Šeputaitė. Ji pakvietė kalbėti clevelandišką viešnią, paskaiti-

senis tardamas laikas eiti parūkyti. Paskui jį ponio K.; ji paliko virtuvėje ant stalo blynus. Grindų bildesys pasidarė didelis. Gėda! Tokie garbingi svečiai pakviesti, o jūs, skvernus atsilapoje, bėgate į keturias puses, sudrumsdami minėjimo rimtį, kitų susikaupimą ir nuotaiką. Ir tai atsitinka jau ne pirmą kartą.

—Algirdas Goštautas

nikne ir pedagogė-lituanistė, Aldona Augustinavičienė.

Ponios Augustinavičienės kalbai apibūdinti būtų banalus visi komplimentai. Ponios Augustinavičienės kalbą atpasakoti, jos nesužalojus, būtų neįmanoma. Ją reikia girdėti! Jos žodžiai veikia ir protus ir širdis... Pradėjusi tragišku epizodu apie jauną lietuvaitę, kuri viešai išsi-gynė savo tautybę, prisiminusi Rabindranath Tagore, kuris suskirstė patriotus į rėksnius-melagius ir tylūs idealistus, pagvil-denusi klausimą: kur yra gyvoji Lietuva, paneigusi internacionalizmą ir pabrėžusi tautinio individualizmo būtinumą, prelegentė apeliavo į akademinį judėjimą, kuris turi remtis tautos meile, nes per tautos meilę yra ugdoma žmonijos meilė ir per tautos kultūrą išeinama į tarptautinę kultūrą ir tarptautinį garsą...; priešingu atveju einama prieš betkokią logiką, prieš savo prigimtį, ir baigiama tragiška menkysta, kaip ta mergaitė, išsižadėjusi savo tautybę. Kapų tyla, rimti veidai, kitų ir ašaros (o juk tai buvo akademiniai klausytojai!) patvirtino prelegentės sugebėjimus. Po paskaitos p. Augustinavičienėi įteiktos gėlės.

Padėkos diplomais apdovano-ti pereitos vasaros skautų sto-tyklos rengime daugiausia pasi-darė šie: p. Z. Januškevičienė, p. P. Petraitis ir p. A. Žalkauskas.

ASS žodžiu sveikino: Pr. Zaranka — Lietuvių Studentų Sąjungos Detroito skyriaus vardu;

A. Polikaitis — ateitininkų var-du; J. Gilvydis — santariečių var-du; A. Nakas — šviešiečių vardu. Laiškais ar telegramomis sveiki-no: ASS pirmininkė, paskaiti-ninkė Dr. M. Budrienė; ASS Cle-velando skyrius; ASD Chicago's skyrius.

Oficialioji minėjimo dalis baig-ta tautine giesme — Lietuvosiai esame mes gimę.

Vaišės buvo puikios ir be alaus: kava, tortai, vaisiai. Meninė pro-grama be pretenzijų, bet ir be profesionalų: L. Griškelytė skai-tė savo vaizdelį — "Ramutės Kū-čias"; D. Bulgarskaitė skam-bino pianinu pora dalykėlių; su melodeklamacija pasirodė A. Rastenytė (deklamavo) ir L. Pe-trauskaitė (skambino). Po kelin-to puoduko kavos ir gausybės py-ragačių, buvo leista pasireikšti ir svečiams: Pr. Zaranka su A. Polikaitiu švelniai sudainavo po-ra dainelių, paskui Pr. Zaranka deklamavo savo ir Aisčio eilėraš-čius (ir deklamavo puikiai!) ir, pagaliau, švelniai (ir apyšvel-niai...) dainavo visi.

Bendrai paėmus, ASS 30-ties metų minėjimas, buvo įspūdin-gas. Gaila, kad tiek mažai mūsų šia reta proga tegalėjo pasinau-doti A. N.

*Chicagiečiams susisiekimo nelaimės kiekvienais metais kainuoja \$40,000,000. Kiekvie-nos nelaimės metu jūs užmo-kate savo dalį. Padėkite suma-žinti tą milžinišką sumą, įsto-jant į "Crusade for Traffic Sa-fety".

TAUPLYKITE

Chicagos Stipriausioj Taupymo Įstaigoj

TURTAS - - - - - \$50,000,000.00
ATSARGOS FONDAS - - - - - \$4,000,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

ISTAIGOS Kasdien, iskaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 p.p.
VALANDOS: Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Trečiadieniais visai neatidroma.

Standard Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: Virginia 7-1141

DUOKITE PRAKTIŠKIAUSIAS DOVANAS KALĖDOMS

Dėl namų, dėl šeimos džiaugsmo. Taip pat čia rasite tūkstantinį pasirinkimą dėl Tamstų mažųjų: žaislų - toys. Už prieinamiausias kainas mieste. Maži rankpinigiai rezervuos dalykus Kalėdų pristatymui. Kviečiame greitai atsilankyti į šią

Bendrai paėmus, ASS 30-ties metų minėjimas, buvo įspūdingas. Gaila, kad tiek mažai mūsų šia reta proga tegalėjo pasinau-doti A. N.

*Chicagiečiams susisiekimo nelaimės kiekvienais metais kainuoja \$40,000,000. Kiekvie-nos nelaimės metu jūs užmo-kate savo dalį. Padėkite suma-žinti tą milžinišką sumą, įsto-jant į "Crusade for Traffic Sa-fety".

Erdivia ir Patogią Seniausią Lietuvių Bendrovės Krautuve

4181-83 Archer Ave.
Tel.: LAFayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje.

PROGRESS FURNITURE CO.

Now at UNION APPLIANCES

It Beats—Mixes—Mashes—Whips..
in any bowl or pan!
POWERFUL all-purpose portable

LOOK!
MAKES ANY
BOWL OR PAN
YOUR MIXER.

...the New
HAMILTON BEACH
Mixette

IDEAL IN THE SMALLER KITCHEN OR APARTMENT. The only 3-speed portable with one-hand operation — you hold the Mixette in one hand, set the speed with your thumb. Balanced handle ends wrist-strain. Flat-base beater unit prevents messy batter-drip. Double beaters easily handle hard-to-mix batters. Snap in for use, snap out for easy cleaning. Compact — hangs on a wall or fits in a drawer. Complete with bracket and screws for wall mounting, in handsome gift box \$19⁵⁰

WE HAVE THE ONLY FOOD MIXER WITH ALL 5 BIG FEATURES!

1. Mixguide Speed Control
2. One-Hand Portability
3. Finger-Tip Bowl Control
4. One-Piece Guarded Beaters
5. Pyrex Mixing Bowls

\$38⁵⁰

the New
HAMILTON BEACH
...with **Mixguide!**

\$4⁴⁰

Here's the easiest mixer for you to use — the one that does the best mixing job for you. Ten tested speeds under your thumb, under your eye, magnified for flash reading. Slide it off the stand — Slide it on — as easy as that! No triggers, set screws or levers to manipulate. You can shift bowl while beaters are turning. Full power at all speeds. Precision built for extra years of service. The perfect household gift.

UNION APPLIANCES

40 So. Clinton Street OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS DEArborn 2-4838

Subscription Rates:
\$9.00 per year in Canada
\$9.00 per year outside of Chicago
\$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje — paštu: \$10.00
Pusei metų: \$5.50
Trims mėnesiams: \$3.00
Vienam mėnesiui: \$1.25
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija: 5c.
Savaitei: 30c.
Mėnesiui: \$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams: \$9.00
Pusei metų: \$5.00
Trims mėnesiams: \$3.50

Užsieniuose:
Metams: \$11.00
Pusei metų: \$6.50
Trims mėnesiams: \$4.00

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAYmarket 1-6100.
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Grasina

Sovietų valdžia vakar pagrasino D. Britanijai panaikinti 1942 metų britų-sovietų draugingumo sutartį, jei Britanijos parlamentas ratifikuos Londono ir Paryžiaus susitarimus, kuriais suteikiama Vokiečių Federalinei Respublikai suvereninės teisės ir leidžiama apsiginkluoti.

Britų-sovietų sutartis, kurią Churchillas ir Edenas pasirašė Maskvoje neilgai trukus po to, kai Hitleris atsisuko prieš savo "draugą" Staliną ir pradėjo karą su Sovietų Sąjunga, buvo padaryta dviem dešimt metų. Britanija tada buvo desperatiškoje padėtyje ir premjeras Churchillas stengėsi, kaip įmanoma, įsisteigti bolševikams. Jisai buvo sutikęs net pripažinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos aneksiją; tik prez. Roosevelt'o protestas jį nuo to sulaukė.

Londonas, tur būt, nedaug tepaisytų, jei ta sutartis ir būtų panaikinta, nes ką ji davė britams? Sovietų valdžia organizavo ir rėmė komunistų partizanus Graikijoje, kurie su ginklu rankose kovojo prieš britus; sovietai bandė išmesti britus iš Berlyno, rėmė šiaurinės Korėjos komunistų agresiją, nukreiptą prieš Vakarų tautas, taigi ir prieš Britaniją; ir Maskvos propaganda nepaliauja visą laiką kursėsi Azijos bei Afrikos tautas prieš britus.

Maskva seniai nebepaiso 1942 m. sutarties, ir reikia stebėtis, kad britai dar iki šiol jai nereagavo. Jei sovietų valdžia ją vienašališku aktu panaikins, tai Britanijai nepasidarys nuostolių, — nebent Kremlius įsakytų Kinijos komunistams pulkti britų koloniją Hong Kong. Tačiau šitos agresijos pasekos galėtų būti blogesnės komunistams, negu Anglijai.

Bet sovietų grasinimas veikiausia sukels pasipiktinimą Britanijoje, nes juo siekiama paveikti ne tik Britanijos vyriausybę, bet ir jos parlamentą. Kremlius nori priversti parlamento narius nebalsuoti už Londono ir Paryžiaus susitarimų patvirtinimą. Tai yra kišimasis į Britanijos vidaus reikalus, — ko jokia save gerbianči suvereninė valstybė negali pakęsti.

Pereitą savaitę sovietų valdžia panašią grasinančią notą pasiuntė prancūzams. Ji sakė panaikinsianti sovietų-prancūzų sutartį, kurią 1944 metais pasirašė Maskvoje gen. Charles de Gaulle ir užsienio reikalų ministris Georges Bidault. Molotovas grasino nuo tos sutarties atsisakyti, jei Prancūzija ratifikuos susitarimus, liečiančius Vakarines Vokietijos apsiginklavimą.

Premjeras Mendes-France užprotestavo prieš bolševikų kėsinimąsi diktuoti Prancūzijos parlamentui.

Reikia manyti, kad Britanijos valdžia turi ne mažiau savigarbos, kaip Prancūzijos.

Kremlius klika, matyt, kraustosi iš proto, nebeįmanydama, kaip sutrukdyti Vokietijos įjungimą į vakarinių tautų apsigynimo sistemą. Malenkovas būtų galėjęs vokiečius nuo to sulaukyti, jei jisai būtų leidęs Rytinei Vokietijai susivienyti, demokratiniais pagrindais, su Vakarine Vokietija. Bet taikintis su Vokietija jisai nenorėjo.

APŽVALGA

MIRĖ AUGUST CLAESSENS

Pereitą savaitę mirė, sulaukęs per 70 metų amžiaus, August Claessens, vienas įdomiausių socialistų veikėjų Amerikoje. Jisai buvo jaunas vaikas, kai atvyko į JAV iš savo gimtojo krašto Šveicarijos. Jo tėvai buvo protestantai, bet jisai, gyvendamas New York'e ir dalyvaudamas žydų darbininkų organizacijose, taip gerai išmoko kalbėti "jydis", kad daugelis jį laikė žydu.

Claessens turėjo didelį gabumą, kaip humoristas. Savo kalbas jisai visada pamarginavo anekdotais — žydiškais, airiškais, švediškais ir negriškais. Jisai parašė ir anekdotų knygą: "Didn't We Have Fun?" Tačiau velionis mokėjo dirbti ir rimtą darbą.

Jisai mokė Rand School (so-

cialinių mokslų mokykloje) ir buvo vienas iš populiariausiųjų paskaitininkų darbininkų unijų švietimo kursuose. Laikas nuo laiko jisai su paskaitomis apvažiudavo didesniuosius Amerikos miestus.

Velionis buvo išrinktas 1917 metais į New Yorko valstybės legislatūrą. Anų metų pokariui isterika privėdė prie to, kad legislatūra septynis Socialistų partijos atstovus, tarp kurių buvo ir Claessens, "diskvalifikavo", panaikindama jų mandatus. Bet jie padavė skundą Vyriausiajam federaliniam teismui ir jisai pripažino legitimu elgesį priešingai JAV konstitucijai. Teismo nuomonė parąšė pats Vyriausiojo teismo pirmininkas Charles Evans Hughes (buv. republikonų kandidatas į JAV prezidentus).

Claessens būdavo uoliausias agitatorius, kai Eugene V. Debs

kandidatuodavo socialistų sąrašą į JAV prezidentus. Lydėdamas Debsą, jisai užmezgė daug pažinčių visame krašte. Velionis niekada neišsivadėjo savo demokratinį šitikinimą, todėl jisai kovojo prieš "kairiasparnius", vėliau vurtusius komunistais. Kai įvyko antrasis skilimas Socialistų partijoje (daugiausia dėl Norman Thomaso sauvaliavimo) ir įsikūrė Socialdemokratų Federacija, Claessens įėjo į jos centralinį komitetą ir buvo išrinktas federacijos sekretorium. Šios organizacijos reikalais jisai kelis kartus buvo atvykęs ir į Chicago.

Pasiremdamas savo ilgu patyrimu Amerikos darbininkų judėjime, velionis paruošė įdomų veikalą "Understanding the Worker", kuris spaudoje susilaukė labai palankių atsiliepimų.

AMERIKIETĖS KELIŲ NĖ RUSIJOJE

Pasizymėjusi, kaip užsienio korespondentė, amerikietė Marguerite Higgins aplankė Sovietų Sąjungą ir dabar aprašo savo įspūdžius Chicago's "Sun-Times" bei kituose laikraščiuose.

Ji keliaavo Rusijoje, žinoma, tiksliai tas vietas, kur jai leido keliauti sovietų valdžia, kuri paruošė jai visą kelionės planą, nustatydamą keliavimo laiką, sustojimo punktus, viešbutius ir t.t.

Is savo patyrimų p-lė Higgins aprašo tarp kitko vieną atsitikimą, kaip ją aplankė du sovietų lakūnai Maskvos Metropolio viešbutyje. Ji buvo juos sutikusi Kijeve ir prašė ateiti. Bet ji jų nepažino ir manė, kad tai žvalgybos agentai, nes juodu nešiojo mėlynas kepurės, panašias į žvalgybininkų.

Amerikietė nusigando. Ji ir prieš tai nesijutė esanti saugi. P-lė Higgins rašo:

"Joks žinių rašytojas negali užmiršti, kad reporteriai už Geležinės Uždangos buvo pasmerkti, kaip šnipai, dėl klausinėjimo apie tokius dalykus, apie kuriuos teirautis būtų visai paprasta bet kur kitur pasaulyje".

Išsiaiškinus, jog atėjusieji ją aplankyti rusai nėra policijos atstovai, ji įleido juodu į savo kambarį, bet dėl atšargos ji vien dėlto pasišaukė telefonu visą pažįstamą asmenį iš prancūzų žinių agentūros, kuris moka rusiškai, — kad būtų liudininkas. Nes ir tie du jos "draugai iš Kijevo" galėjo būt žvalgybos atstūsti.

Kadangi amerikietės svečiai buvo lakūnai, tai būtų buvę visai natūralu paklausti juos kokiais lėktuvais jie skraido. Bet ji nedrįso juos apie tai klausiti! Ka gali žinot: gal juodu yra slapti žvalgybos tarnautojai, tyčia atstūsti, kad ją įveltų į šnipinėjimo bylą?!

Aiškus dalykas, kad šitokiose aplinkybėse svetimaūčiui laisvai pasikalbėti su rusais visai neįmanoma. O p-lė Higgins prisipažįsta, kad ji ir rusiškai vos-ne-vos tesusikalba.

Tokie korespondentai tegali patirti tik labai nedaug apie tai, kas Rusijoje dedasi. Dar gerai, jei korespondentas yra blaivo proto žmogus (kaip p-lė Higgins) ir sugeba atskirti pelus nuo grūdų. Kitiems Rusijos lankytojams bolševikai apdumia akis, rodydami jiems tik tai, kas blizga, o visus tamsiuosius sovietų "rojaus" reiškinius paslėpdami.

Be Krėvės raštų lietuvių literatūra būtų žymiai menkesnė! Krėvės kūrėjų jūs geriau suprastis perskaite Chicago's Lietuvių Literatūros Draugijos leidinį Vėnas Krėvė-Mickevičius. Jo kaina \$1.00. Leidinį užsisakyti šiuo adresu:

NAUJIENOS,
1739 S. Halsted Street,
Chicago 8, Ill.

K. T. DUBYSA

Raud. Kinijai galingumą demonstruojant

Visiems žinoma, kad didysis komunizmo priešas yra Amerika. Jei ne Amerika, komunizmas šiandien triumfuotų. Visi komunizmo pataikautojai, pramatą komunizmo ir kapitalizmo gerą sugyvenimą-koegzistenciją, jau būtų baigiami virškinti. O tiems, kurie iš menkniekių daro toli einančias išvadas, puoselėja viltis, kad komunizmas savo taktiką keičia ir talkosi prie bendros padėties, gali būti pavyzdžiu paskutinis Raudonosios Kinijos "aktas", nuteisimas 13-kos Amerikos karių-karo belaisvių. Kinijos raudonieji neatsileikauo Rusijos raudonųjų: vienai muša svetimos teritorijose Amerikos lėktuvus, antrieji atsilypina teismu karo belaisvių, atmetinėjimu ir nepriėmimu diplomatinių notų. Diplomatinėje istorijoje komunizmas sukūrė naują tradiciją, lygiai kaip Rusijos komunistai įvedė naują "teisę" ir naują "kriminalistikos mokslą", pagal kurį žmogūdziai, plėšikai ir vagys neskaityti tikraisiais kriminalistais. Tikrieji kriminalistai yra tie, kurie myli laisvę, savo tėvų žemę, gimtąjį kraštą, tėvynę, valstybę ar tautą.

Tarptautinė teisė neegzistuoja

Visi laisvieji kraštai pripažįsta tarptautinę teisę, ją gerbia ir su jos nuostatais nepasilenkia. Toji pati teisė komunizmui yra išmislas, kišimasis į jos vidaus reikalus, paprasčiausias niekas arba bereikšmis popiergalis. Nėgana, kad savo kontroliuojamas sritis, pavergtas tautas aptvėrė geležine uždanga. Ji pati įsiveda ir sau prisiskiria jūrose atitinkama atstumą, pasiskelbia teritoriniais vandenimis ir atmeta tarptautinės teisės nustatytą bendrą visoms valstybėms teritorinių vandenų nuotolį. O kur kitos kultūringųjų kraštų praktikuojamos, konvencijose priimtos ir patvirtintos tarptautinės teisės: belaisvių laikymas, Raudonojo Kryžiaus veikla? Komunistų režimas tokių niekų nepripažįsta ir nesileidžia į jokiais kalbas. Net diplomatinis statusas svetimų kraštų atstovams nepripažįstamas kaip laisvuose kraštuose: jie slapta sekami, jų judėjimas varžomas ir t.t.

Pasirašytų sutarčių laužymas

Korėjos karo paliaubų sutartyje komunistai pasizadėjo grąžinti visus karo belaisvius. Tiesa, tam tikrą skaičių grąžino, pranešdami, kad tai visi, kiek pas juos buvo. Ženevoje paskutinės konferencijos metu Amerikos delegacija suėjo į sąlytį su Raudonosios Kinijos delegacija ir vedė derybas dėl grąžinimo esančių Kinijoje Amerikos piliečių. Pasekmės — penki ar šeši kunigai buvo paleisti. Čia vėl Kinijos komunistai pasakė, kad daugiau amerikiečių nėra. Tačiau šioms dienomis paskelbė, kad teismas nubaudė 13 Amerikos karių įvairiomis bausmėmis, ne kaip belaisvius, bet kaip šnipus. Štai komunistinis teisingumas! Siame dalyke ne tik komunizmas sulaužė paliaubų sutartį, bet viešai pademonstravo ir pasiūkė iš demokratinių kraštų. Tik dabar gal atsisvers apjakių akys, supras jau senai skelbiamus komunizmo vartojamus triukus, kad jie pasirašytas sutartis laiko ir gerbia tik tol, kol jiems patinka. 1940 m. komunistai atskleidė savo kaukes, kada jie sulaužė pasirašytas sutartis su Pabaltijo valstybėmis ir jas jėgos priemonėmis pavėrgė. Vėsti Kersteno komiteto tyrinėjimai tą patvirtino visu nuogumu.

Neaiški mįslė

Jungtinės Tautos kariavo ne Kinijoje, bet Korėjoje. Kinija nebuvo pripažinta agresoriumi. Buvo ji pasmerkta, bet tik kaip "leidžianti" savo žmonėms vykti "savanoriais". Nebuvo bombarduojama nė Kinijos teritorija. Amerikos lėktuvai negalėjo skraidyti viršum Kinijos teritorijos, nes ji buvo "neutrali". Belaisviai buvo laikomi Šiaurės Korėjoje. Bet 13 Amerikos lakūnų nuteisė Kinijos teismas, o ne Korėjos. Argi tie belaisviai pabėgo iš Korėjos į Kiniją? Sveikai galvojančio žmogaus Kinijos raudonieji negalės apgauti tvirtinimu, kad tie žmonės buvo sugauti Kinijoje. Jie paimti iš Šiaurės Korėjos, atvežti į Kiniją ir čia nuteisti. Mat, pasirodė, kad būdami Korėjoje nelaisvėje, "rinko" žinias ir "šnipinėjo" apie Kiniją. Melas, prasimanymas, laisvės išjuokimas ir savo galingumo pademonstravimas. Paskelbti menamai pačių belaisvių "laisvi" prisipažinimai apie šnipinėjimą yra tiek teisingi, kiek Kinijos "neutralumas" Korėjos kare. Tikroji tiesa yra nuteistųjų išprieštavimas, kankinimas ir teroro vaisiai, kurių žmogus negali išlaikyti ir prisimama visas kaltes, kurias tik komunistai nori, padiktuoja. Čia aiškus kenkimas Amerikai, jos pasaulio akyse žeminimas, jos galybės nuvertinimas ir būriausias pasityčiojimas iš visų jos diplomatinių darbų!

4 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL
—TUESDAY, DECEMBER 21, 1954

Aukščiausiojo teismo teisėjas William O. Douglas vedė Mercedes Hester Davidson, kuri rinko medžiagą jo parašytoms trimis knygoms. Jų vedybos įvyko Tallulah, La.

Pro Geležinės Uždangos plyšius

Nauji J. Swiatlo parodymai. — Kas ir kaip šelpia užsieniuose komunistų organizacijas. — Lenkijos trejetukas. — Kuo verčiasi Lenkijos prekybos laivynas.

Š.m. gruodžio pradžioje New York'e sen. Kersteno vedamos komisijos pakartotinai buvo apklausinėtas atbėgęs iš Lenkijos Saugumo ministerijos 10 departamento direktoriaus pavaduotojas J. Swiatlo. Dabar jis papasakojo kaip yra šelpiamas užsieniuose komunistų veikimas. SSSR visose satelitinėse valstybėse prie tenykščių komunistų partijų politbiurų yra įsteigti visai slapti fondai šelpiti užsieniečius komunistų agentus ir jų veikimą. Kiekvienai satelitinėi valstybei yra pavesta finansuoti bet kurios vienos vakarų valstybės komunistus. Ties slapti fondai lėšas gauna iš įvairių šaltinių svetima, t.y. vakariečių tvirta valiuta: doleriais, sterlingais, aukso ir t.t. Tokių įvairių brangenbių daugiausia surandama pas suimtuosius satelitinėse valstybėse buvusius labiau pasiturinčius žmones. Visas toks radinys iš jų atimamas ir atiduodamas tam slaptam fondui. Be to, įvairiomis progomis ir įvairiais pavadinimais tam fondui išskaitos daromos ir tų kraštų dirbančiųjų algų — menamai pavidale laisvų aukų.

Apie slapto fondo veikimą žino tik pati komunistinė viršūnė, Maskvos patikėti trys asmenys. Toks fondas dažniausia saugomo ministerijos patalpose turi savo patalpas, į kurias niekas iš pašalinių, net gerai patikimų partiečių, negali įeiti. Ten stovi sudėtos geležinės nedegamos spintos, kuriose svetima valiuta ir kitos brangenybės saugojamos.

Lenkijai pavesta globoti Italijos komunistų partiją. Lenkijoj slaptojo fondo Maskvos patikėtiniais yra Bierutas, Bermanas ir Mincas. Per to trejetuko rankas Maskvos nurodymais gausiai šelpiamas visas Italijos komunistinis judėjimas. Nors Italijos komunistai ir šiaip patys daug prasimanė lėšų. Italijoj veikia kelios komunistų organizuotos prekybos įmonės, kurių vyriausiasis tikslas šelpiti komunistinį Italijos veikimą. Tos prekybinės įmonės, kai kurios jų savo skyrius turi net Šveicarijoj ir kitur.

Visi Italijoj buvę komunistų didesni organizuoti streikai buvo Lenkijos slaptojo fondo finansuojami, kaip ir finansuojami Italijos bet kurie rinkimai, kuriuose savo sarašais dalyvauja komunistai. Lėšoms gauti Lenkijoj iš Italijos visuomet atvyksta komunistų Maskvos patikėti agentai. Jie atvyksta sup rojektais, samatėmis kaip ir kas bus reikalinga finansuoti. Vienas tokių italų agentų buvo suimtas. Suimtas už nepaklusnumą. Mat, jis užsispyrė vesti čekę, su kuria susipažino Čekoslovakijoje. Jam politbiuro buvo uždraustas tos vedybos. Jis nenorėjo paklusti. Kai jį Lenkijoj suėmė, tai J. Swiatlo jį tardė. Tačiau tikras laikas parodyti komunizmui tikrąją jo vietą. Kieno pusėje bus nusileidimas — netrukus pamatysime. Tada bus aiškesnis ir tolimesnis kogegzistencijos kelias.

Jis tą uždavinį, kartu su kitais, įvykdė. Dabar jį norėjo apkaltinti, kad jis rastų prie Mussolini brangenbių dalį pasisavino. Bet to įrodyti niekas negalėjo, o suimtasis gynėsi ir gynėsi pagrįstai. Tų brangenbių būta daug ir jos visos buvo perduotos komunistų partijoms reikalams. Suimtas buvo iš kalėjimo paleistas, bet jam kol kas nebuvo leista vykti atgal Italijon. Tolimesnis to italų komunistų agento (jis iš profesijos inžinierius) likimas J. Swiatlo nėra žinomas.

Lenkijos prekybos laivynas taip pat įtrauktas į komunistinį užsieniuose veikimą. Svarbiausias jo uždavinys, tai vakariečių uostuose susimegsti su ten veikiančiais komunistų agentais. Kam jų įsakyta išbrangenbių daugiausia surandama pas suimtuosius satelitinėse valstybėse buvusius labiau pasiturinčius žmones. Visas toks radinys iš jų atimamas ir atiduodamas tam slaptam fondui. Be to, įvairiomis progomis ir įvairiais pavadinimais tam fondui išskaitos daromos ir tų kraštų dirbančiųjų algų — menamai pavidale laisvų aukų.

Apie slapto fondo veikimą žino tik pati komunistinė viršūnė, Maskvos patikėti trys asmenys. Toks fondas dažniausia saugomo ministerijos patalpose turi savo patalpas, į kurias niekas iš pašalinių, net gerai patikimų partiečių, negali įeiti. Ten stovi sudėtos geležinės nedegamos spintos, kuriose svetima valiuta ir kitos brangenybės saugojamos.

Lenkijai pavesta globoti Italijos komunistų partiją. Lenkijoj slaptojo fondo Maskvos patikėtiniais yra Bierutas, Bermanas ir Mincas. Per to trejetuko rankas Maskvos nurodymais gausiai šelpiamas visas Italijos komunistinis judėjimas. Nors Italijos komunistai ir šiaip patys daug prasimanė lėšų. Italijoj veikia kelios komunistų organizuotos prekybos įmonės, kurių vyriausiasis tikslas šelpiti komunistinį Italijos veikimą. Tos prekybinės įmonės, kai kurios jų savo skyrius turi net Šveicarijoj ir kitur.

Lenkija yra pilna to žodžio prasme okupuotas kraštas ir lenkais gyventojais nepasitikiama. Faktiškai Lenkijos visą saugumą valdo ir bendrai Lenkijos vidaus gyvenimą tvarko iš Maskvos komandiruoti saugumo generolai Sigačov, Nikolaškin, Kaidalovski, Sokolov, Šaraburin, Gajerski ir kitai. O Lenkijos kariuomenė yra rankose generolų Spilevoj, Bubčenko ir kitų. Šie Maskvos patikėtiniai įsakymus tiesioginiai gauna iš maskvinės komunistų partijos viršūnės. O jie, kas reikia, įsako Bierutui, Mincui ar Bermanui, nes tiek Maskva turi Lenkijoj iš vietos gyventojų patikimų... Lenkijos vyriausybė ir kiti jos padaliniai yra tik užsieniams akis dumpinti. Pačioj Lenkijoj Maskvos patikėtinųjų padėties visai nuo žmonių akių nestepiama, tik užsieniams dumiamos akys, kad Lenkija turinti savo vyriausybę ir tvarkosi kaip sauranki, nepatiklausoma valstybė.

Moskvos patikėtiniai į vietos gyventojus, net atsakingus pareiginius, žiūri iš aukšto kaip į antraeilius, mažai vertingus ir nepatikimus asmenis. Ir tie Maskvos patikėtiniai ir šito neslepia. Jie vis gyvena geriausiausiose rūmose; turi po kelio likambarių, tarnų ir skęsta prabangoj. — a.

KELI PAGEIDAVIMAI

Žmogus, sekdamas pasaulio įvykius, o taip pat ir bendruomeninį gyvenimą, be laikraščio apsieiti negali. Tam laikas, kad ir atitrauktas nuo poilsio, turi būti surastas.

Tačiau dažniais atvejais tenka pastebėti, kad laikraščio bendradarbiai nevisada brangina skaitytojo laiką. Manau, kad laikraščio bendradarbis ar korespondentas turėtų atsikrinti, kad jo minėtis ir paduodamas žinias skaityti tūkstančiai skaitytojų, taigi jos turėtų būti parinktos, apgalvotos ir kad skaitytojas nesijautų be reikalo sugaišęs laiką.

Štai š. m. lapkričio 29 d. Naujienose buvo išspausdintas p. Stasio Juškėno "Inspektorius, Agronomas ir Bernas", kur bandoma įtikinti, kad bernui Lietuvoje buvo labai geras gyvenimas ir, kad jis mielai grįšias vėl bernauti, kai tik bus Lietuva laisva.

Arba inspektorius jau toks laimingas ir visko pilnas (kodėl gi jo niekas neužpuolė gatvėje) čia per keletą metų pasidarys, kad jam automobilis supliekti į stulpą ir vietoje to tuojau kita naują nusipirkti vieni niekai. Apie grįžimą jis negalvoja, nebent ten jam pasakiškų dalykų prizadėtų (Banko valdytojo kėde).

Tegul tai yra p. Juškėno fantazijos padarinys. Bet kam ta fantazija varginti skaitytojus? Argi jis tiki, kad atsirastų toks bernas, kuriam Lietuvoje buvo geriau bernauti, negu Amerikoje fabrike ar kur kitur dirbti? Tai pasityčiojimas iš tų žmonių, kurių būklė savo tėvynėje apgailėtina. Aš tikiu, kad ir bernas grįžtų į Lietuvą, bet tik nebernauti. Jis grįžtų su savo sunkiai uždirbtom santaupom ir verstųsi savarankiškai.

Tokią "gyvenimo iškarpielę" perskaitęs, ar tai būtų inspektorius, agronomas, bernas ar kitos profesijos žmogus tampa nemaloniai nuteiktas dėl jos nerealu.

Nepamenu kuriame "Naujienų" numeryje p. Jašinskas trumpai paminėjo p. L. Zeikaus romaną "Laiptai į Tolumas", pasijuokdamas iš jo aprašymo laidotuvių su simfoniniu orkestru. P. Zeikus gyvai reagoavo į tą kritiką ir pareikalavo įrodymų (tą jisai galėjo surašti savo knygoj),

kurioje, būtent, romano dalyje yra tokios nesąmonės parašytos, gi to neįrodžius jis skaitysias nedovanotinu šmeižtu.

Toliau p. Jašinskas vėl rašo ir nurodo p. Zeikui knygos puslapį, kur yra taip parašyta. Atrodo, kad L. Zeikus "paguldė ant menčių" ir baigta. Bet kur tau, — jis su savo simfoniniu orkestru ir toliau nenusileidžia ir būtinai nori atsikrinti savo kritikai.

Gruodžio mėn. 1 d. numeryje jisai vėl "pila" atsakymą p. Jašinskiui. Nežiūrint to, kad jam buvo įrodyta, jog simfoniniam orkestrui nei einant, nei važiuojant neįmanoma atlikti muzikos dalykus, visgi jisai bando įrodyti, kad orkestras važiuoja, dargi nerimtai pridurdamas visokių nesąmonių apie atominį amžių ir skraidančias lėkštes. Kam tas viskas reikalinga? Aš nemanau, kad tai būtų gera reklama romanui "Laiptai į Tolumas".

Naujienose 11.30 p. Marytė Žickutė straipsnyje "Paminklai" paminėjęs "Liet. Enciklopedijos leidėjas yra privatus asmuo. Jis samdo ir atleidžia bendradarbius. Jeigu jis ras reikalinga, gal ir paaiškinti visuomenei apie padarytus patvarkymus "L. E." redakcijoj, taip pat ir apie atleidimus.

Atrodo, kad dabar kalbėti apie visuomenės pinigus, esančius privatus leidėjo kišeniu, yra per vėlu.

C. Karalis

Įtarinias okupantų pasigyrimas

Lapkričio 24 d. per Vilniaus radiją okupantai pasigyrė, esą grupė Kauno autotransporto vairuotojų grįžo iš Sibiro dirvonių rajonų. Girdi, ten vairuotojai praturtinę savo patyrimą, veždami grūdus. Grįžusieji daug pasakoja savo draugams, bet pasakoja ne apie savo gyvenimą ir vargus žiauraus klimato dykūnėse, o, anot Vilniaus radijo, apie Krasnoparsko krašto šoferį Kossanovą. Apie jį pasakoja tik dėl to, kad jis vežąs sunkiasvorius traukinius su grūdais.

Daugiau nieko apie grįžusius. Jei iš tikrųjų keli šoferiai iš Sibiro yra grįžinti, dėl ko tiek maža ir paviršutiniškai apie šį faktą paskelbta? Iš Sibiro grįžimas nėra eilinis įvykis. Lietuviai Sibiras buvo ir tebėra nelaimės vieta. Todėl kiekvieno žmogaus grįžimas iš Sibiro yra ne eilinis įvykis, nes tolygus išsigelbėjimui iš mirties nagų. Okupantai gerai žino, kad Sibiro siaubas visą laiką didėja ir vis daugiau lietuvių paliečia. Pavyzdžiui, praėjusią vasarą į Sibirą buvo išvežta per 80 kombainų, apie 400 sunkvežimių ir daugiau kaip 3,000 įvairių mašinų su žmonėmis.

Į Sibirą išsiųstųjų žmonių ne tik darbo draugai, bet ypač giminės turi teisę sužinoti apie saviškius daugiau, negu kvaiaš plepalą, kuris buvo dabar paskelbtas apie Krasnojarsko šoferį. Kodėl nieko nepranešta apie grįžusiąją šoferių grupę? Ar ji grįžo tais sunkvežimiais, kuriais išvyko, ar paliko juos Sibire, kaip subyrėjusį geležies laužą? Ta proga derėjo pranešti, kada grįš iš Sibiro ir likusieji lietuviai.

Tremiant bei siunčiant žmones į Sibiro dirvonus, komunistai įtikinėjo, kad žmonės siunčiami tik laikinai: dirvonų arti ar derliaus pervežti. Visi tie darbai seniai atlikti, o žmonės vis negrįžta, išskyrus mažą būrelį. Nori ar nenori, bet šiuos da-

Atviras laiškas ponui JPT

Tamsta gerai neįsiskaitė mano laiško studentams "Dirvos" 49 nr-y ir padarei klaidingas išvadas, rašydamas "Naujienų" 291 nr-y. Aš neagitavau mūsų visuomenės naukoti studentų šalpos fondai, bet nagrinėjau kitą klausimą: būtent: kodėl mūsų visuomenė tą kreipimąsi taip šaltai sutiko. Atsiliepė vos maždaug vienas nuosimtis, kaip matėme iš fondo atsišaukimo. Kas kaltas: mūsų visuomenė ar studentai? Lengva visuomenę apkaltinti šykštumu, tačiau man atrodė, kad šiuo atveju abejingumo kaltė nėra tik vienoje pusėje. Norėjau priminti studentams, kad ir jie turi jausti tam tikrą moralinių išpareigojimų mūsų lietuviškajai bendruomenei. Kaip pavyzdį nurodžiau save patį, kodėl iki šiol neatsiliepiau, vadinas, neturėjau didelio entuziazmo. Tai dar nereikia, kad ir neaukosiu arba kitus noriu nuo to atkalbėti. Aš tik padariau

pastabą, jog man nepatinka, kai mūsų studentai per mažai domisi liuanistika ir daviau pavyzdį iš savo patyrimo.

Neseniai buvo aprašytas Studentų Sąjungos visuotinis suvažiavimas Čikagoje, kur "užtruko lygiai penktas valandas" (mano pabr. J.B.), kol suvažiavimui pavyko išsirinkti prezidentą (žiūr. "Studentų Žodžio" 26 nr-y). Žinoma, tiek laiko ir energijos reikavo tokiam paprastam reikalui, jau nebebuvo kada rimtesnius klausimus svarstyti. Tad atrodo, kad ir mūsų studentai serga gerai pažįstama liga: nesidomėjimu lietuviškos kultūros ir mokslo reikalais, ir pamėgimu "kovojimo dėl valdžios". Žinoma, kad nevisados yra gerai sekti vyresnius ir pamėginti ju klaidas. O kai visuomeninė liga apima jau ir atžalyną, tai tikrai liūdnas reikalas. Patys studentai turėtų pasvarstyti ir pagalvoti, ar visa tai yra tvarkoj. Dėl studentų gynėjų tai reikia pastebėti, kad per daug giriamas ir lepinamas vaikas esti išpaikinas savo paties nenaudaj.

J. Balys
Washington, D.C., 1954.XII.14.

Taupymas yra turtingumo šaltinis
Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus. Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki \$10,000.00.

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASS'N.
4038 Archer Avenue Tel. Lafayette 3-6719
Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

Roosevelt Furniture \$1995
Pavasarinis birželio mėn. matrasų ir drabužių.

IŠPARDAVIMAS

Galite įsigyti naujus matrasus ir springus Slumberon, Englander, Pilo Rest ir kitų išdirhysčių. Atvykite į šią lietuvišką baldų krautuvę ir pasirinkite moderniškiausių baldų prieinamomis kainomis ir lengvomis sąlygomis.

ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

Lietuvių Prekybos Namai

Perkės be brokų, sugadinimų. Klientų sąskaitos neparduodamos Finance Co. Prekyba atidaryta kasdien 9-9:30.

Perkantieji šį mėnesį svečių kamb., miegamojo, televizijos setus, gauna 10 dalių Hoover elektrinį dulkių siurbį dovanai. DAUG SVENTEMS DOVANŲ, VAIKAMS ZAISLŲ

The 17-inch Du Mont BARTON Contemporary styling. Walnut, mahogany or blond wood finish. ... now from \$179.95† For 17" Table Model

19 colių mahogany kabinete \$199.00
PIRKITE ŠIAIS METAIS — MOKEKITE SEKANČIAIS.

FURNITURE CENTER, INC.
IMONĖS VEDEJAS JUSTAS LIEPONIS
3222-24-26 So. Halsted Street
Telefonas: Victory 2-4236
Atidaryta kasdien 9-9:30 val. Sekmadieniais 10-5 val.

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE SAVINGS & LOAN ASS'N
INSURED UP TO \$10,000
3% ON SAVINGS

2555 West 47th St. CHICAGO 32, ILL. LAF. 3-1083
B.R.PIETKIEWICZ PRES.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Narys

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00, o namu paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47TH STREET CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49TH COURT CINCERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

Now at **GUARANTEED ELECTRIC APPLIANCE'S**

FRIES! GRILLS! TOASTS! BAKES WAFFLES!

New Westinghouse GRILL n' WAFFLER

Hamburgers? Bacon 'n' Eggs? Waffles? Grilled Steaks or Chops? Take your pick — your Westinghouse Grill-N-Waffler is always ready for special duty round the clock. This versatile, automatic appliance cooks hundreds of recipes from canapés to corn fritters quickly and deliciously. Automatic Signal Light and Temperature Control Dial make all cooking easy — and appetizing. Sandwich and Waffle Grids are quickly and easily interchangeable.

Only \$29.95 COMPLETE WITH GRIDS

YOU CAN BE SURE...IF IT'S Westinghouse

Award-Winning Beauty

Makes flavor-rich coffee in minutes — automatically

Westinghouse COFFEE MAKER

Beautiful, new super-fast Westinghouse Coffee Maker actually makes 9 cups of wonderful coffee in just 9 minutes with fast jet action. Has no-drip spout and signal light. Makes regular or instant coffee. ONLY \$29.50

YOU CAN BE SURE...IF IT'S Westinghouse

Guaranteed Electric Appliance and Furniture Company

2876 West Cermak Rd. BISHOP 7-3333

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Klauskite radiją šį vakarą iš galingos
WGES stoties (5000 watts) 1390 kil.

Užsirsite naujos muzikos ir naujų dainų. Dainuos Trys Meilytės: Vanda, Irena ir Kristina. Pradžią lygiai 8 valandą vakaro. Povilo Šaltimiero jau 19 metų vedamas radijas.

P. & J. JOKUBKA

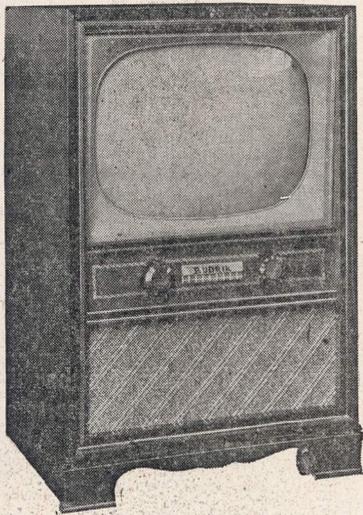
Laikrodžių, Brangenybių, Radijo, Televizijos
Krautuvė

1. Sužieduotųjų ir vedybinių deimantinių žiedai.
2. Rank. laikrodžių firmų — Cyma, Bulova, Elgin, Wyler ir kt. 3. Sidabro peilių, šakutėlių ir šaukštų komplektai. 4. Foto aparatai. 5. Pinginės. 6. Zenith, Dumont ir G. E. televizijos ir Zenith, G. E. ir Bulova, Emerson radijos. 7. Televizijos ir radijo lemputės. 8. Pudinės. 9. Amžinos plunksnos. 10. Prosi. 11. Vėdinčiai (fans). 12. Patefonai ir pokštelės. 13. Elektriniai indai. 14. Žaislai ir rašymo reikmenys. 15. Lietuviškos knygos ir lietuviškais motyvais papuosti foto albumai.

Laikrodžių ir televizijos aparatų taisymas
4102 ARCHER AVENUE

Chicago 32, Ill. Tel. LA 3-8617

TELEVIZIJŲ KAINOS SUMAŽINTOS PRIEŠ METŲ PABAIGOS INVENTORIŲ

RCA-Victor, Philco, General Electric, Zenith, Admiral, Dumont ir Budrik. Visos yra 1955 metų. Parduodamos sumažintom kainom ir lengvais išmokėjimais. Su pilna garantija vieniems metams.

3 patyrę televizijos mechanikai aptarnauja Budriko klientus

JOS. F. BUDRIK, INC.

3241 South Halsted Street
Telefonas: CALumet 5-7237

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
Telefonas: LAFAYETTE 3-8248
CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmad. Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dienā. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

SHULMISTRAS & Co. INSURANCE

REAL ESTATE

4004 S. ARCHER AVE.
CHICAGO 32, ILL.

LAfayette 3-6300

GARSINKITĖS "NAUJIENOS"

Chicagos ALT posėdis

Š. m. gruodžio 15 d. vakare Dariaus - Girėno posto salėje susirinko senoji ir naujai perrinktoji Chicagos ALT perduoti pareigų. Dalyvavo: prelatas Ign. Alabavičius, T. Blinstrubas, inž. Burba, K. Čepukas, K. Deveikis, J. Dėdinas, W. Duoba, Dr. K. Drangelis, P. Grybienė, J. Gulbinienė, J. Kondroška, J. Kuzas, J. Linkuvienė, V. Mankus, P. Milleris, J. Pakalka, inž. A. Rudis, St. Rauckinas, E. Samienė, J. Skorubskas, M. Šimkus, Br. Tubelis, J. Talalas, V. Uznys, A. Valonis, A. Valukas, A. Wells.

Posėdį atidarė pirmininkas A. Valonis. Perskaityti K. Deveikiui pereinamo susirinkimo protokolą, paaikšėjo, kad 1954 m. Chicagos ALT turėjo 6 bendruosius susirinkimus, dalyvaujant iš viso 109 nariams; 59 nedalyvavo. Iždininkas W. Duoba pranešė apie pajamas konferencijos metu ir Spaudos Komisijos pirmininkas J. Talalas padarė tos komisijos veiklos "pranešimą". Sekretorius A. Wells padarė pranešimą iš sekretoriato darbų ir įteikė pavėluotai prisiūstą p. Juodkienės \$5 auką Lietuvos laisvinimo reikalams.

Tarybos narys P. Grybienė pažymėjo, kad šiais metais pasitraukė iš tarybos išdirbę po 10 metų labai veikliai ir uoliai dalyvavę visuose darbuose: buv. pirmininkė E. Mikuziūtė ir K. Liutkus, kuris susirgo, ir pasiūlė jiems abiems pareikšti padėką už uolų jų darbą ir įdėtą energiją Lietuvos reikalams. Visais balsais buvo pareikšta p. E. Mikuziūtei ir K. Liutkui padėka ir palinkėta geriausios sėkmės ir vėl grįžti prie lietuviškojo darbo.

Po to buvo sudaryta nominacijų komisija iš pp. T. Blinstrubo, J. Kondroškos, E. Samienės ir V. Uznio naujiems valdomiesiems organams 1955 metams sudaryti. Po pasitarimų komisija nominavo šiuos asmenis: pirmininku — teisėja A. F. Wells, vicepirmininkais: prel. I. Alabavičių, T. Blinstrubą, Dr. K. Drangelį ir K. Deveikį; valdybos sekretoriumi J. Linkuvienę, iždininku A. Valonį, finansų sekretoriumi P. Millerį ir protokolų sekretoriumi E. Samienę. Iždo globėjais: P. Grybienė, inž. Rudį, J. Skorubską ir M. Šimkų. Pasiūlytieji atitinkamoms pareigoms buvo tarybos narių vienbalsiai patvirtinti.

Po to pirmininkavimą perėmė teisėjas A. Wells, ir buvo pereinama prie einamųjų reikalų svarstymo. Buvo išdiskutuotas ir apsvaistytas Vasario šešioliktosios minėjimas, kuris įvyks Ashland Auditorijoje 1955 m. vasario 13 dieną. Pasikeitus tarybos nariams minėjimo organizavimo reikalu nuomonėmis, prieita prie komisijų rinkimo. Visiems metams buvo išrinkta pastovi ūkinė (biznio) komisija: J. Kuzas, V. Mankus, J. Pakalka ir V. Uznys. Programą parengti pavesta valdybai, talkininkaujant tarybos nariui A. Rudžiui. Pastovioji metinė spaudos ir propagandos komisija išrinkta tokios sudėties: T. Blinstrubas, J. Kondroška, inž. A. Rudis, St. Rauckinas ir J. Talalas. Pasiskirsčius pareigomis,

komisijos pirmininku išrinktas J. Talalas. Aptarus tolimesnius einamuosius reikalus, posėdis baigtas ir gruodžio 20 d., 7 val. 30 min. toje pat salėje nutarta sukviesti valdybos posėdį su komisijų pirmininkais aptarti Vasario 16 programos. J. Ts.

Mirė J. Tikutis

Pereitą šeštadienį, gruodžio 18 d., 3:45 val. p. p., ilgai sunkia liga sirgęs, mirė Jonas Tikutis Edgewater ligoninėje. Jis buvo ilgametis "Naujienu" skaitytojas. Gyveno šiaurės vakari-nėn miesto daly. Nors ir atokiai nuo lietuvišką centrų gyvendamas, sveikas būdamas, neven-gdavo dalyvauti lietuviškam veikime.

Iš profesijos jis buvo siuvėjas. Prieš ketverius metus su viršum nenormalus kraujospaudis jį priverė iš darbo pasitraukti ir pasi-duoti ilgai ligai. Nors ir gerokai atvangiai kovojęs su savo sune-galavimu, tačiau po keleto krau-jospaudžio priepuolių bei kitų su-sidariusių komplikacijų — mirė.

Būdamas našlys ir neturėdamas Amerikoje jokių giminėjų, numatė kokia tamsi ateitis gali jį ištikti. Tad jis pasiskyrė sau globėjus, kad jie rūpintųsi, kol jo gyvybė užges. Tą globą jis rado Bronės ir Juozo Tamų šeimoje. Per visą jo ligos metą jie rūpi-nasi juo ir jį slaugė. Taip pat rū-pinasi ir jo laidojimu, kuris įvyks trečiadienį, gruodžio 22 d., 1:30 val. popiet, Lietuvių Tautinėse Kapinėse greta jo velionės žmo-nos, Jievos, kuri ten ilsisi jau apie 16 metų.

Velionis pašarvotas Rago Brothers Funeral Home, 5120 W. Fullerton Ave., Chicagoje. Kaimynas

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

9-to Wardo Liet. Demokratų Klubo valdyba kviečia visus narius į priešmetinį susirinkimą, kuris įvyks gruodžio (Dec.) 21 d., 7:30 val. vak. Visų šventųjų parap. svetainėje, 10806 So. Wabash Ave. Bus renkama nauja valdyba ir revizijos komisija. Būtinai atvykite visi klubo nariai. Taip pat bus aptarta ir galutinai užprotokoluojama kas daryti su nariais, kurie nesumo-kejo nario mokesčio daugiau kaip 6 mėnesius ir kiti svarbūs reikalai. Po susirinkimo visiems atlieči ir sodės. — J. Skeivys, pirm.

— Buvę tremtiniai, nepamirš- kite likusių niūriose stovyklose savo draugų. Bent vieną kartą metuose aukokite jiems vietos dienos uždarbį!

Pirkite JAV taupymo bonus.

JUOZAPAS SCOTT (SKATAS)

Gyveno 5318 So. Mayfield Ave. Reliance 5-1620

Mirė 1954 m. gruodžio 19 d., 6:00 val. ryte. Gimes Lietuvoje, Panevėžio apskrityje. Amerikoje išgyveno 35 m.

Paliko nuliūdę: žmona Ona, pagal tėvus Stravinskis; trys dukterys: Jeannette, Dolores ir Vivian Brown, žentas Charles, anūkė Ann Marie ir kiti giminės, draugai ir pažįstamieji. Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 So. Lituania Ave.

Trečiad., gruodžio 22 dieną 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Sv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse. Visi a. a. Juozapo Scott giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laido-tuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikini-mą. Nuliūdę lieka: žmona, Dukte-rys, žentas ir kiti Giminės.

Laidotuvių direktorius Antanas M. Phillips. YA 7-3401.

Padėka

PRANCIŠKUS LANKUTIS

Mirė 1954 metų lapkričio mėn. 23 dieną ir palaidotas šv. Kazimiero kapinėse lapkričio mėn. 26 dieną, 1954.

Velionis Pranciškus Lankutis negali atsidėkoti tiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palaidė jį į amžinybės vietą. Todėl mes, atmindami jį ir apgalėdami jo mirtį, dėkojame draugams, atvykusiems į šermenis, atsiuntusiems gėlių, užpirkusiems mišias ir palaidėjusiems į kapus.

Dėkojame mūsų dvasiškam tėveliui, kun. Griniui ir jo asistentams, kurie atlikę išpuilingas pamaldas už jo sielą. Dėkojame laido-tuvių direktoriui John F. Eudeikiui už mandagų ir tvarkingą patarna-vimą. Dėkojame Chicagos Lietuvių Draugijai ir jos karštesiems, nu- nešusiems jį į amžinojo poilsio vietą. Dėkojame S. L. R. K. A. Draugi-jai ir visiems laido-tuvėse dalyvavusiems giminėms, draugams bei pažįstamiems. O Tau, mūsų mylimasis, sakome: Ramiai išleisk šaltojoje žemėje.

Nuliūdę lieka:

Žmona, Dukterys, Zentai, Anūkai, Šesuo, Brolis ir kiti Giminės.

JONAS TIKUTIS

Gyv. 2120 N. Mango Ave. Tel.: NATIONAL 2-2262.

POPIEŽIAI IR LIETUVA

KUN. M. VALADKOS

Patį naujausioji lietuviška knyga

246 puslapiai—Kaina \$2.50

Autorius kalba apie tragiską lietuvių tautos likimą, nagrinėja svarbesnius paskutinių šimtmečių įvykius, dokumentuotai nušviečia lietuviams primestą Viduramžių dvasią, lenkų apsa-talavimą mūsų gimtinėje, reformaci-ją, jezuitus ir kitus reikalus. Ypatin-gai plačiai paličia Amerikos lietuvių gyvenimą. Knyga sukurta pas autorį (1748 No. Sumner Ave., Scranton, Pa.) ir NAUJIENOSE. Knygą platin-tojai gauna nuolaidą. Knygą galima išsigyti arba užsisakyti NAUJIENOSE, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—TUESDAY, DECEMBER 21, 1954

Siunčiam Gėles
Telegramu į
Visas Pasaulio
Dalis
KVIEKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams
ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

Gėles Mylintiems,
Vestuvėms,
Banketams,
Laidotuviams,
Papuosiimams
GELININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje
Gražiausias Gėles ir Vainikai. Antka-
ptu papuosiimai ir sezoninės kapams
gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINYČIA
GĖLES VISOMŲ PROGOMS
2443 W. 63 ST.
Telef.: PR 8-0833 ir PR 8-0834

STEPONAS C. LACKAWICZ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Trys Koplyčios

2424 WEST 69th STREET
2314 WEST 23rd PLACE
10756 S. MICHIGAN AVE.

REpublic 7-1213
VIRginia 7-6672
PULLman 5-1270

LIŪDESIO VALANDŲ ŠAUKITE

MAŽEIKAS & EVANS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Air Conditioned Chapel and Parking Facilities.

6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601

Gyvenantiems kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue

1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.

TELEFONAI: GRovehill 6-2345-6 TOwnhall 3-2109

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 SO. HERMITAGE AVE
Tel.: YArds 7-1741 ir Bishop 7-9481

4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAFayette 3-0440

Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

LEONARD BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-2225

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1005

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE. Phone: YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE

6126 W. ROOSEVELT ROAD Phone: OLYmpic 2-5245

J. LIULEVIČIUS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN

3319 S LITUANICA AVE. TEL. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS

1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

PAJŪRIO LIETUVIO ATSAKYMAS ANSUI LYMANTUI

(Tęsinys)

Lietuvių šalpa ir A. Lymanto diskusijos

Jau praėjusiais metais iš priešingos pusės rašytame straipsny ("Draugas", 53.IX.21) buvo A. Lymantui pastebėta: "...kad vienas kitas doleris 16 Vasario Gimmnazijai pasiūstas labiau prisideda prie gero protestantų ir katalikų santykių, negu Anso siūlomoms diskusijoms".

Bet A. L. to nei kiek nepaiso. Jis jaučiasi turįs lyg tam tikrų mesianistinių uždavinių ir nori išaiškinti, kaip jis sako, kokiū būdu katalikai ir protestantai amžių bėgy yra vieni kitiems kenkę ir kokiems doros dėsniams prasikaltę. Tai yra, kaip jau minėta, dideli klausimai ir A. Lymantas savo diskusijomis negali į juos didesnės šviesos įnešti.

Iš kitos pusės, kiekviena epoha gyvena pagal savo kultūros lygį ir pagal savo išmintį, kurioje pažiuromis ir supratimu yra bent tiems laikams patys tobuliausiai.

Tad ir šiandien, jei mes žiūrėdami į prieš pusę tūkstančio metų mirusių viduramžių gadyne, pastebėsime pavz. katalikų Bažnyčios gyvenime kai kurių mūsų laikams svetimų ir mažiau besuprantamų dalykų, tai dėlto, atrodo, yra nemaža dalimi, taip sakant, kalta ir ana gadyne ir anų laikų pažiuromis bei įsitikinimais, ir dėlto negalėtų būti kaltinami ir užgauliojami vien tiktai, kad ir mūsų dienų liet. katalikai.

Todėl ir iš katalikų pusės buvo pareikšta ("Draugas", 53.VI.9.), kad pavz. 16-to šimtmečio Reformacijos prasmis talkymas mūsų laikų protestantams "yra ir neteisingas ir Lietuvos protestantams nenaudingas". Bet A. Lymantas tokių pastabų visai neima galvon.

Šį rudenį, jam pradėjus vėl katalikų Bažnyčios nusikaltimus skaičiuoti, iš priešingos pusės buvo pareikšta ("Draugas", 54.X.18), kad žiūrint iš bendrosios krikščionybės problemų taško, A. Lymantas šaudas beveik Trisdešimtųjų metų karo pabūklais ir pataikęs vietomis net į savo paties pozicijas.

Ypač negera, kad čia yra šaudoma ne tik viduramžių, bet ir Maž. Lietuvos vardu, kur ypač šis kraštas, bent paskutiniuose šimtmečiuose neturėjo su katalikais jokių ginčų ir joks to krašto žmogus, sunkių lietuviybės kovų akivaizdoje, nematė reikalo su A. Lymanto stiliaus rašiniais į spaudą išeiti. Šiais kiršinimais, atrodo, negalėtų džiaugtis nei Europoje likę invalida liet. protestantai, nei Vasario 16 Gimmnazijos ev. jaunimas, kurie yra reikalingi visų, be tikybos ir pasaulėžiūros skirtumo, išemigravusių lietuvių paramos. Bet šios paramos organizavimas ir savanoriškas šelpėjų aukojimasis gali duoti geresnių vaisių tik tada, kai yra dirbama broliškoje respekto ir tolerancijos dvasioje.

Tuo tarpu A. Lymantas, visų klausimų centre savo parapijį galvojimą statydamas ir vadina mus katalikų Bažnyčios nusikaltimus bei liet. kat. vyskupo pavardę jau antrus metus spaudoje linksnuodamas, galvoja čia paprasčiau. Jis rašo, kad tokie ginčai negali turėti su lietuvių šalpa nieko bendro. Jam atrodo, kad lietuviai katalikai gali ir užgauliojami nemažą dalį savo aukų pavz. per ratelius ar kitokia forma, ir vargstantiems protestantams duoti, nes apie 50% šelpiamųjų yra ne katalikai (daugumas jų iš Maž. Lietuvos). Be to, valstybė, kurioje mūsų tautiečiai daugumoje gyvena, eina nepriklausomo gyvenimo link ir svetimšalių padėtis, reikia manyti, ten nelengvės. Lietuvių šelpimo reikalas liks aktualus visada ir, šalia kartais iš kitų kraštų gaunamos paramos, jis turės būti atliekamas daugumo-

je vien tik išemigravusių lietuvių. Todėl ir šių klausimų akivaizdoje, A. Lymanto, Maž. Lietuvos kolonistų aukštūnimais persunkti nepaliaujami šaudymai, negali nieko gero žadėti. Jie gali tik kai ką pabaidyti ir į lietuvių visuomeninę veiklą įnešti kai kuriais atžvilgiais apatijos, nes iki šiol nevengė pavz. ir katalikų dvasiškiis (kun. L. E. Voisekauskas) protestantiško Maž. Lietuvos krašto žmonių labai penkis šimtus dolerių paaukoti.

Tad mums gyvenant 20-tame šimtmečiu ir, ypač mūsų tautos naikimo gadyne, neturėtų rūpėti inkvizicijų klausimai, bet daugiau mūsų dienų problemos. Pakilę nuo žemės dulkių ir smulmenų, mes turime kelti ir ūgdyti visa tai, kas mus jungia ir burti savo jėgas dėl naujos Lietuvos atkūrimo su platesniais teritorijos ir dvasios horizontais. (Pabaiga)

Tai bent naujienos

Rašomos mašinėlės su lietuvių ir kitų kalbų raidynais, tokių dar nebuvo iki šiam laikui rinkoje. Vaikams vežimėliai, reto gražumo. Įvairūs foto ir radio aparatai, su kuriais girdima ir Europa. Cyma šveicariški laikrodžiai, žinomi visam pasauliui. Patefonai ir visokios jiems lietuviškos ir angliškos pokštėlės.

Visokie gintaro, odos, medžio, rankdarbiai ir kitokie liaudies meno kūrniai primena Lietuvą. Virš minėtos prekės įvežtos iš Europos, gražios, geros kokybės, o kainos nebrangios. Reikalaukite katalogo — kainaraščių iš J. KARVELIO, 3322 S. Halsted St., Chicago, Ill. Tel. YArds 7-0677.

Prekės siunčiamos į visas pasaulio šalis. Sk.

"Naujienose" pasiskelbęs — visus rizavio nustalbia

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA — GERIAUSIA KALĖDŲ DOVANA!

Kiekvienam lietuviui, kuris supranta tautinės kultūros reikšmę, dar nevelū Lietuvių Enciklopediją prenumeruoti. Nei viena svetima enciklopedija neduoda tiek liuanistinių žinių, kiek jų duoda savoji. Lietuvių Enciklopedija galima užsisakyti šiuo adresu: L. E. LEIDYKLA, 366 W. BROADWAY, SO. BOSTON 27, MASS. Kiekvieno didesnį lietuvių kolonijų Lietuvių Enciklopediją platina leidyklos igalioti atstovai, tad galima ir per juos Lietuvių Enciklopediją prenumeruoti. Šiomis dienomis išėjo IV-tas L. Enciklopedijos tomas. Kas norėtų IV-tąjį ar ankstyvesnius tomus gauti — prašomas leidyklos adresu iš JAV siųsti \$7.75, iš užsienio \$7.98. Į tas sumas įeina ir paprastosios pašto išlaidos.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA — GERIAUSIA DOVANA KIEKVIENA PROGA!

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASS'N

6234 SO. WESTERN AVENUE

Telef.: GRovehill 6-7575

JOHN PAKEL, Prezidentas

Organizacijų konferencijoj suaukota \$850.50

Chicago Lietuvių Tarybos konferencijoj gruodžio 5 d. aukoto:

Lietuvių Kęstučių Pašalpos Klubas \$50.

Po \$25: Am. Liet. Bendruomenės Cicero skyr., Ateitininkų Sendraugių Chicago skyr., Am. Lithuanian-Citizens Club, Chicago Lietuvių Dr.-ja, Chicago Liet. Suvalkiečių Dr.-ja, 9 Ward Liet. Demokratų klubas, Liet. Socialdemokratų S-gos 4 kuopa, Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois, V. A. Šimkus, Šv. Antano parapija Ciceroj, Žemaičių Kultūros Klubas.

Po \$20: Gydotojų korp! Fraternitas Lituania, Vilniaus Krašto Liet. S-ga.

Po \$15: ALRK Federacijos Chicago Apskritis, Mažosios Lietuvos Liet. Dr.-ja, Sandaros 25 kuopa, SLA 134 moterų kuopa, Šv. Baltramiejaus, Juozapo ir Antano Liet. Dr.-ja.

Po \$10: Amalgamated Clothing Workers, Am. Liet. Bendruomenės Chicago Apygarda, Draugija Lietuvių ūkininkas, Ervilko Draugiškas Klubas, Humboldt Park Political Club, Kupiškėnų Kultūros Dr.-ja, Liet. Krikščionių Demokratų S-gos Chicago skyr., Liet. Kariuom. Kūrėjų Savanorių S-gos Chicago skyr., L. R. Kat. Susivienijimas Chicago Apskr., L. S. "Ramovė" Chicago skyr., Liet. Teisinių Dr.-jos Centro V-ba, Liet. Rezistentinė Santarvė, Liet. Politinių Kalinių Chicago skyr., Liet. Brighton Park Moterų Klubas, Liet. Randonos Rožės Klubas Ciceroj, Liet. Teatrališka Dr.-ja "Rūta", Liet. Miškininkų S-ga Tremtyje, Liet. Agronomų S-ga Chicagoj, SLA 260 kuopa, SLA 63 kuopa, V. M. Stulpinai, Teisybės Mylėtojų Dr.-ja, Tautinės S-gos Chicago skyr., A. Vaičiatis.

Po \$5: A. Budris, Chicago Stud. Ateitininkų Draugovė, Draugytės Lietuvos Kareivių, A. Granskis, C. Genis, V. Indrulinis, Kumig. Birutės Dr.-ja Chicago skyr., F. Klika, LRK Federacijos 12 skyr. Cicero, L. T. Sandara 25 kuopa, LRK S. Ame-

rikoj 33 kuopa, Morning Star Klubas, Moterų Piliėčių Lyga, P. Mišaševičius, P. Miller, K. Maciukas, Nek. Prasidėjimo Panelės Šv. Dr.-ja Brighton Park, A. Ragauskas, P. Šliogeris, J. Švedas, SLA 226 kuopa, E. Trečio-kas, Zarasiškių Klubas, J. Žickus, \$3: W. V. Mankus.

Po \$2: N. Dailidonis, A. Laurtonis, P. J. Petraitis, S. Rauckinas, W. V. Stugogiai, K. Zemecas.

Po \$1: J. Ascila, G. Andriulienė, A. Alexander, S. Bakutis, S. E. Donelis, M. Danta, Ch. Dvaronas, J. Gurgzdas, J. Gulbinienė, J. Kaunas, A. Kazlauskas, P. Kučinskas, P. Krikščūnas, P. Kurzikauskas, E. Laučiūtė, J. Lozaitytė, J. C. Miller, E. O. Miller, J. Pivarūnas, F. Palubinskas, J. Pocius, F. Stanionis, W. Rekasus, A. Repšys, O. Švirnickas, O. Sudeikienė, M. Tubičius. Vokuose be pavardžių — \$8.50. Viso aukų surinkta \$850.50. Chicago Lietuvių Taryba visiems aukojusiems nuoširdžiai dėkoja.

Širdies masažas padėjo 24 m. amžiaus Lutheran Deaconess ligoninės tarnautojas, rentgeno (X) spindulių technikas St. Wisniewski, buvo rastas ant grindų parkritęs, o jo širdis buvo sustojusi plakti dėl širdies atakos.

Pašauktas buvo gydytojas, ir pacientui buvo atidaryta krūtinių šlaista su kišeniniu peiliu. Pradėta širdis masažuoti. Pacientas atsigavo, jo nuotaika pasidarė paskui tokia, kad jis galėjo šypotis aplink jį susirinkusiems.

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS 25 metų patyrimas Tel.: YArds 7-1829

Pritaiko Akinis Kreivas Akinis Ištaiso. Ofisas ir Akinų Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8 Trečiadieniais tik susitarimu. Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet

Dr. Kazimieras MICHEL Oplomestrijas - Orthoptistas Gydo nusilpusius ir nervotus akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinus. Išgydo kreivas akis be operacijos. Išgydo netikrą — artificiale akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus. Kalba lietuviškai. 4654 SO. ASHLAND AVENUE Telefonas: YArds 7-6616 Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro. Geras patarnavimas.

Eina šaltyn Naktį į pirmadienį, buvo čia šios žiemos šalčiausia naktis: apie 3 val. rytą temperatūra buvo nukritusi iki 18 laipsnių. Pasidarius apledytiems keiliams, Illinojuje eismo nelaimėse per parą žuvo 17 žmonių — daugiau negu kitoj šio krašto valstybėj.

Moving PERKRAUSTYMAS IS ARTI IR TOLI ILGU METU PATYRIMAS — PIGUS SAZININGAS PATARNAVIMAS. NAUJI DIDELI SUNKVEZIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMU I IRANKIAI, KAI PATYS SUNKVEZIMIAI, TAIP IR JUSU PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INSIURINTI. J. NAUJOKAITIS 2022 WEST 69th STREET, CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WALbrook 5-9209

50 TUKSTANCIŲ DOLERIŲ VERTĖS

Deimantų, briliantų, laikrodėlių, sidabro ir pasidabruotų prekių. Perly, gintaro karolių, rašomų plunksnų. Parduodamos labai sumažintom kainom.

PALAUKSIME JUSŲ PINIGŲ BE PALUKANŲ.

JOS. F. BUDRIK, INC. 3241 South Halsted Street Telefonas: CALumet 5-7237

Atidara kožną vakarą iki Kalėdų. Nedėliomis 11—5.

Budriko Radio Valanda ketvirtadienį 6 val. vakare iš stoties WHFC, 1450 kilocycles.

Žiemos Švenčių Sveikinimai

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION NARIAMS, DRAUGAMS IR KAIMYNAMS

Valdyba, Direktorai ir visas štabas tariame širdingai aciū seniems ir naujiesiems nariams, draugams bei kaimynams, prisidėjusiems prie CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION išauginimo iki \$14,500,000.00.

Kviečiame lietuvius aplankyti mūsų raštinę — Žiemos šventėms puikiausiai išpuoštą Taupymo ir Skolinimo Bendrovę. Pamatysite Kalėdų Senuką su briedžiais, eglutes ir daug puošmenų.

Kiekvienas atsilankęs gaus puikų kalendorių su termometru. Atidariusieji naujas taupymo sąskaitas gaus dar priedo naują rutulinę plunksną. Vaikams, atėjusiems su tėvais, Kalėdų dovanoms duodame Porky—Big Bank ir saldainių. Priklausote ar nepriklausote mūsų bendrovei, atsilankykite ir susipažinkite su viena proporcingai smarkiausiai augančia taupymo bendrove.

CHICAGO SAVINGS per 30 metų visada išmokėjo aukštą dividendą. Taupytojams pinigai išmokami pagal pareikalavimą. Visi taupomai pinigai yra apdrausti iki \$10,000. Veltui patarnavimas mokant geso, elektros bilas ir keičiant čekius.

DR. S. BIEZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3148 WEST 63rd STREET Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8, tikrai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas. Rez.: 3241 WEST 66th PLACE Phone: RRepublic 7-7868

Ofiso telefonas: Virginia 7-0036 Rezidencijos: Beverly 8-2444 DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 ARCHER AVENUE Ofiso valandos: Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų. Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4645 SO. ASHLAND AVENUE Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8; Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarimu. Ofiso telefonas: YArds 7-4787 Namų telefonas: PProspect 6-1930 Jei neatsiliepis viršutiniai telefonai, šaukite Midway 3-0001

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2951 WEST 63rd STREET (netoli Sacramento Ave.) Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą. Telefonas: HEMlock 4-7492 Namų tel.: Hilltop 5-2557

DR. JUZĖ AGLINSKAS GYDYTOJA IR CHIRURGĖ Vaikų ir Moterų Ligos 5159 SO. DAMEN AVENUE Medicine and Surgery Building Valandos: Pirm. 10-4, antr. 10-1 ir 6-9, treč. 10-4, penkt. 10-1 ir 6-9, šešt. 10-12 Ofiso: PR 6-7800 — Namų TR 4-1765

Dr. Kęstutis Aglinskas GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2300 WEST 51st STREET Val.: Pirm. ir antr. 10-12, ketv. ir penkt. 6-8 p. p., treč. ir šešt. pagal susitarimą. Telef.: ofiso PProspect 6-1795 Rezid.: TRIangle 4-1765

DR. ANNA BALIUNAS AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS PRITAIKO AKINIUS 6322 SO. WESTERN AVENUE. Valandos: Antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 ligi 9 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 10 ligi 12 ir nuo 1 ligi 3 valandos po pietų. Kitu laiku tik susitarimu. Ofiso telefonas: PProspect 6-3229 Rezidencijos telefonas: WALbrook 5-5076

DR. PETER BRAZIS PHYSICIAN AND SURGEON 2434 WEST 71st STREET CHICAGO, ILL. Telefonas: Ofisas: HEMlock 4-5849 Rezidencija: HEMlock 4-2324 OFISO VALANDOS: Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadienį tikrai susitarus. Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410

DR. G. J. BYLAITIS Nervų, vidaus ir vaikų ligos Val.: antr., penkt. 7 iki 8:30 P. M. Šeštad. 12:30 iki 1:30. Kitomis dienomis tik susitarus. DR. J. G. VALAITIS Val.: kasdien 6:30-8:30, šešt. 4-6. 4038 SO. ARCHER AVENUE

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303 DR. BR. GAIZUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4055 ARCHER AVENUE (Kampas Archer ir California Ave.) VAL.: 2-4 po pietų ir 6-8 vakare, šeštadieniais 2-7 p. p., išskyrus sekm.

Tel. ofiso: LAFayette 3-1707 Rez.: Fillmore 3-8614 (Maywood, Ill.) DR. S. GĖSTAUTAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos. 4055 SO. ARCHER AVE. (Kampas Archer ir California Ave.) Valandos: antr. ir ketv. 6-8 po pietų. Šeštadienį 2-4 po pietų.

Rezid. telefonas: STewart 3-4511 Ofiso telefonas: YArds 7-1166 DR. J. GUDAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 756 WEST 35th STREET Kampas Halsted ir 35-tos gatvės. Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

Rezid. telefonas: INterocan 8-8732 Ofiso telefonas: INterocan 8-7654 DR. K. GUDAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Chirurgija ir moterų ligos 10756 SO. MICHIGAN AVE. Antradieniais nuo 7 iki 9 vakaro. Šeštadieniais nuo 9 iki 11 prieš piet ir nuo 1 iki 5 po pietų.

DR. A. JENKINS PHYSICIAN AND SURGEON (Lietuvių Gydytojas) 2500 WEST 63rd STREET Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 po pietų ir 7:30-9 vakaro. Trečiad. ir šeštad. uždaryta. Ofiso telefonas: PProspect 6-3838 Rezid. telefonas: RRepublic 7-9199

GRovehill 6-1595 Dr. Aldona A. Juska AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ IR PRITAIKO AKINIUS Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą. Išskyrus trečiadienius ir šeštadienius. 2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. WI 5-2626 DR. JOSEPH W. KADZEWICK (LIETUVIŲ) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Priėmimo valandos tikrai susitarus: Nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak., išskyrus trečiadienius. MANOR MEDICAL ARTS BLDG. 6400 SO. KEDZIE AVE.

7 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. —TUESDAY, DECEMBER 21, 1954

Ofiso ir buto telefonai: OLYmpic 2-1381 DR. F. V. KAUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1407 SO. 49th COURT, CICERO Kasdien 10-12 val. ryto ir 5-8 val. vak. Šeštad. 10-2 ir trečiad. tik nuo 10-12. Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero

Ofiso telefonas: LAFayette 3-3210 Jei neatsiliepis šaukite Kedzie 3-2868 Dr. Emily V. KRUKAS GYDYTOJA IR CHIRURGĖ 4146 SO. ARCHER AVE. Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30 Daily afternoons. Vakaraus: pirmad., antrad., ketvirtad. 6-8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Telef.: Ofiso ir buto OLYmpic 2-4159 DR. P. KISIELIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1435 SO. 49th Ct., Cicero, Ill. Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Šeštadieniais 12-2 val. ir 3-5 v. p. Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

DR. A. Valis - Labokas GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Spec. Moterų Ligos 3267 SO. HALSTED STREET Telefonas: DANube 6-1125 Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro. Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telefonai: Ofiso GROvehill 6-5399 Rezidencijos: PProspect 6-4732 DR. A. MACIUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Spec. chirurginės ligos 2423 WEST 63rd STREET (Kampas 63rd ir Artesian) OFISO VAL.: 2-4 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadienį 2-4 val. Trečiadieniais ir sekmad. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUŠKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS OFISAS: 2750 WEST 71st STREET (rie California Ave.) Valandos pagal susitarimą. Ofiso telefonas: GROvehill 6-1321 Jei neatsiliepis Vincennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRIITIS PHYSICIAN AND SURGEON 2408 WEST 63rd STREET Tel.: HEMlock 4-5524 Hours by appointment only.

Buto telefonas: EUclid 6-2806 Ofiso telefonas: OLYmpic 6-0558 DR. L. PETRAUSKAS DANTŲ GYDYTOJA 1405 SO. 49th Court, Cicero 50, Ill. Kasdien 10-12 prieš piet. 2-4 po piet. 6-9 vakaro; šeštadienį 9-1.

Tel. ofiso CLIFFside 4-2896 Res. LAFayette 3-1172 DR. P. STRIMAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1724 West 47th Street (Kampas 47 ir Hermitage) Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. p. p. Šešt. 2-6 v. p. p. išskyrus sekmadienius

Telefonai: ofiso CLIFFside 4-0253 Rezidencijos: YArds 7-4388 DR. A. Z. ŠAULYS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4645 S. ASHLAND AVE. (Kamb. 211) Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30-8:30 val. vak. Šeštadienį 2-4 v. p. p.

Dr. Fl. Tallat-Kelpša Dr. E. Tallat-Kelpša GYDYTOJAI IR CHIRURGAI MARQUETTE PARKO OFISAS: 2656 WEST 63rd STREET (Kampas Washtenaw ir 63rd St.) Kasdien 3-5 ir 6-8, treč. ir šešt. tik 3-5. Tel.: PProspect 6-8548

Cicero ofisas: 5002 West 161th Street Kasdien 1-3 ir 6-8:30, šešt. 11-1, ir 2-4. Šeštadienį 11-1. Namų telefonas: HEMlock 4-7080 Kitu laiku tik susitarus.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika, spec. Moterų ligos Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St. (antras namas nuo Western Ave.) Ofiso ir rezid. telefonas: PProspect 8-1223 Ofiso val.: Pirm. 8-10 v. v. Antr., Treč. ir Penkt. 6-9 v. v. ir Ketv. ir Šešt. 2-4 v. p. p.

DR. V. P. TUMASONIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS CHIRURGINĖS LIGOS Ofiso telefonas: HEMlock 4-2123 6255 SO. WESTERN AVENUE Rezid. telefonas: PProspect 6-8484 Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Šeštad. 2-4 po pietų. Treč. ir sekm. uždaryta.

Telef.: ofiso PProspect 6-9400 Rezid.: HEMlock 4-3851 Dr. Ona Vaškevičius (VAŠKEVIČIŲ) GYDYTOJA CHIRURGĖ 6560 SO. WESTERN AVE. Val.: kasdien nuo 1-3 pietų ir nuo 6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet; trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.

Tel. ofiso VI 2-1581, rez.: VI 2-0742 DR. V. VILEIŠIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 802 WEST 31st STREET (Kampas Halsted ir 31-os gatvės) Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų. Sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P. Orthopedas - Profetištas Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Spec. pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t. VAL.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1. ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB. 1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois Tel.: PProspect 6-5084

KITATAUGIAI GYDYTOJAI Dr. C. M. Liestenfeltz CHIROPRACTOR - PHYSICIAN 515 Broadway - Gary, Indiana Phone GARy 3-0717 35 years experience Hours: Daily till 9:00 p. m.

IS CHICAGOS IR APYLINKIU

Sprogimas pridare 10 milijonų nuostolių

Sekmadienį Stickney mieste įvyko milžiniškas sprogimas, pridare bent 10 milijonų dolerių nuostolių ir užmušęs 2 žmones bei sužeidęs du.

Sprogo milžiniškas Commonwealth Edison Co. elektrinės turbino generatorius, kuris suradė visą pastatą. Generatorius pagamindavo 640,000 kilovatu energijos, lygios 800,000 arklio jėgų. Vienas iš didžiausių tos rūšies pastatų visame krašte, ruoštas 7 metus, kainuoja 100 milijonų dolerių.

Manoma, kad tuo tarpu elektros energiją, vietoj sprogsio generatoriaus, galės teikti kitos įmonės.

Naujas socialinis draudimo aktas

Vietos socialinio draudimo įstatos informuoja, kad, pagal naujai priimtus socialinio draudimo akto papildymus, nuo ateinančių metų sausio 1 d. bent 10 milijonų žmonių daugiau galės pasinaudoti socialiniu draudimu.

Pagal 1954 m. kongreso pakeistą socialinio draudimo aktą, 9 iš 10 amerikiečių, kurie gauna už darbą atlyginimą arba patys turi savo verslą, bus globojami socialinio draudimo įstatymo. Naujai draudimo sritį įtraukti

ūkinkinkautojai, kurie turi apie 400 dol. pelno per metus, ūkio darbininkai, namų darbininkai, kai kurie federalinės valdžios tarnautojai, kunigai ir kt.

Ligšiol išskirti iš socialinio draudimo yra profesionalai, kaip advokatai, gydytojai; tačiau jei jie dirba savo profesijoje privati- nės įmonės, jie yra globojami socialinio draudimo įstatymo.

Nuo 1955 m. sausio 1 d. asmenys, kurie yra 65—72 m. amžiaus, gali gauti socialinio draudimo numatytas premijas, nors jie uždirbtų per metus dar iki 1,200 dolerių.

Kennelly peikia demokratų politikus

Meras Kennelly televizijos progamoje pareiškė, jog jis, nepaisant, kad jo neremia demokratų bosai, kandidatuosis į miesto burmistrus per ateinančius rinkimus.

Jis kartu pažymėjo, jog demokratų partijos atrenkamasis komitetas, kuris siūlo demokratų kandidatą į Chicago merus Daley, nesąsusi rūpinęs miesto valdymo patobulinimu ir visuomenės gerove, bet tik norįs pagrobti į savo rankas daugiau „džabų“ savo partijos globotiniams. Kai Kennelly susitikęs su partijos vadais, jie tesidomėję partijos patronažu. Tuo tarpu jis, Kennelly, rūpinasis, kad būtų pagerintas patarnavimas turi savo verslą, bus globojami miesto gyventojams, kad mokymo ciklą reikalai nenukentėtų nuo politikautojų ir t. t.

Zemdirbystės sekretorius Ezra Taft Benson spaudos atstovams New York'e pareiškė, jog valdžia galvojanči parduoti sviesto perviršių svetimoms valstybėms, kurios, galimas daktas, nupirktas sviestas parduos kraštams, kurie yra anapus geležinės uždangos.

Ivairios žinios

— Plešikiai popiečio metu išnešė sekmdienį iš Cole, žinomo skrybių advokato, namų Glen- coe kailių ir brangenybių už 41,000 tuo metu, kai jis su šeima buvo išėjęs svečiuotis.

— Karo viceministeris J. Slezak kalbės Chicagoje gruodžio 29 d. krašto verslo mokytojų sąjungos pietuose.

— Miesto CTA pajamų turėjo lapkričio mėnesį \$10,166,346, arba 4.8% daugiau negu per tą patį mėnesį 1953 metais.

— Illinojaus universitete yra įsirašiusių studentų 23,462.

— 62 m. amžiaus vamzdžių mechanikas Ryan, 4340 W. Carroll, prisipažino mirtinai sumušęs 80 m. amžiaus savo gyven- toją pensininką, susiginčijęs su juo dėl pinigų.

— Dr. Bradley, vienas iš Chicago Public Library direktorių, sausio 6, 13, 20 ir 27 dd. kalbės apie svarbiausias knygas. Paskaitos, kurias publikai galima iankyti nemokamai, bus viešosios bibliotekos patalpose vidurmiest- yje 12:15 val. diena.

Aukojo vietoj sveikinimų

Vietoj švenčių sveikinimų au- kojo: K. ir J. Augustai, „Nau- jienų“ red., Vasario šešiolikto- sios Ginnazijai \$10 ir Lituaniš- kos Institutui \$5; Dr. Vytautas ir Aldona Taurai-Tupčinskai prof. M. Biržiškai renti \$10 ir Vasario šešioliktošios Ginnazi- jai \$10; Petras Kuginis Vas. Šeš. Ginnazijai \$10 ir sunkiai bei il- gai sergančiai Vandutei Lingy- tei \$3; J. ir M. Salučkos, Rock- ford, Ill., Balfui \$5; Adomas Šer- nas ir Stasė bei Baskai, abu iš Rockford, Ill., per 199 rė- mėjų būrelį paaukojo po \$5 Va- sario šešioliktošios Ginnazijai.

Kilnus ir sektinas pavyzdys

Labai malonu pažymėti, kad vis daugiau ir daugiau atsiranda tokių, kurie Kalėdų švenčių pro- ga nepamiršta tų, kuriems Ka- lėdų žvaigždutė ne taip skaisčiai šviečia.

Šiomis dienomis vietoj Kalėdų ir Naujųjų Metų sveikinimų, geraširdžiai čekigiečiai — Dr. Antanas Garmus, 5665 S. Damen Avenue; Mariona Dambros, 6918 S. Rockwell Street; ir Gražutė ir Aloyzas Siručiai, 4410 S. Rock- well Street — aukojo po \$5.00 Balfui.

Europoje vargančių tautie- čių vardu ačių visiems aukoto- jais ir lai Jūsų visų Kalėdos būna linksmos ir Naujieji Metai laimingi. Nora Gugienė

* Prie žalios šviesos įstaty- mas leidžia jums eiti per gatvę, bet susisiekimo nelaimių sta- tistika rodo, kad įstatymas ne- visada garantuoja saugumą. Eidami per gatvę, saugokitės- sukančių mašinų... Saugumas reikalauja, kad eitumėte per gatvę tik prie kampy.

Pirkite JAV taupymo bonus.

TRUMPAI

— ALT sekretariatas surinko ir išspausdino medžiagą, liečian- čią ALT metinį suvažiavimą, ku- ris įvyko š. m. lapkričio 12 ir 13 d. d. New Yorke: suvažiavimo darbotvarkė ir eiga. Vykdomojo Komiteto narių ir kitų pareigūnų raportus, finansines apyskaitas, nutarimus, referatus, diskusi- joms ir kitus dalykus. Susidarė 50 puslapių didelio formato bro- šiuira ir su viršeliais. Ji netru- kus bus išsiuntinėta spaudai, ALT nariams ir skyrių bei koo- peruojančių organizacijų komi- tetams.

— V. Krėvės minėjime Liet. Auditorijoje gruodžio 19 d. in- tymesnių atsiminimų apie šį di- džį rašytoją papasakojo rašyt. J. Švaitas, o apie Džukijaus vie- toves, kurios rašytoją įkvėpė ir savo aiškios pėdsakus paliko ra- šytojo kūrinuose, kalbėjo litua- nistas I. Serapinas. Dar papildo- mai savo atsiminimų papasakojo B. Babrauskas, Dr. Garmus, akt. St. Pilka, Dr. M. Nasvytis ir kt. Pilka pažymėjo, jog Šekspyro veikalų interpretatorius, lietuvių kilmės anglų aktorius Gelgudas (Gielgud) susidomėjęs Krėvės „Šarūnu“, kurio dalis jam buvo- si išversta, ir jis tą dalį norįs panaudoti teatrui. Iš Krėvės „Sil- kių“ antrąją dalį paskaitė akt. A. Dikinis, „Dainavos šalies sen- jų žmonių padavimų“ ištraukas — I. Nivinskaitė ir K. Gandri- mas. Muzikines įtarpas skaity- mui pritaikė D. Bylaitienė.

— Vlodo Braziliulo vadovauja- ma Dramos Studija iš Clevelan- do ateinančiais metais sausio 15 d. pirmą kartą Chicagoje Sakalų salėje, vaidins Jono Griniaus tri- jų veiksmų dramą „Žiurkių ka- merą“.

— Jonė Jablonskio, mūsų ra- šomosios kalbos tėvo, 25 metų mirties sukakties minėjimas — akademijs ruošiamas 1955 m. va- sario 6 d. Chicago Lietuvos Au- ditorijoje. Gruodžio 17 d. įvy- kusiam organizacijų atstovų su- sirinkime L. Auditorijoje aptar- ta minėjimo programa ir prakti- nis minėjimo organizavimo vyk- dymas. Minėjimo komisijai va- dovauja Chicago Lietuvos Kal- bos Draugijos pirm. Dr. P. Joni- kas.

— Muz. Jūra Šlapelytė, neseni- ai laimėjusią bene pirmąją vie- tą viename piano konteste, Grant Parko koncertų vadovybė numato pakviesti atlikti tam tik- ras programas dalis ateinančių- jų metų sezono. Jūra Šlapelytė yra meno istoriko prof. Ignō Šla- pelio dukterė.

— V. K. Jonynas, kuris dabar yra Jamaikos Meno Instituto profesorius, sausio mėnesio pradžioje atvyksta į Chicago Mar- quette Parke statomos lietuvių katalikų šventovės puošimo rei- kalais.

— Lietuvių Enciklopedijos V tomas, kurį redaguoja prof. J. Puzinas, šiuo metu jau renka- mas. Jis pasirodys maždaug po 3—4 mėn. Kartu ruošiami VI ir VII tomai. VI t. redaguoja prof. Pr. Čepėnas, VII — Dr. J. Gir- nius. Specialius raidės L tomas, skirtas tik vienam žodžiui „Lie- tuva“, spaudai taip pat jau ruo- šiamas. Šio tomo redaktoriūs — senosios liet. literatūros profeso- rius Dr. Vincas Maciūnas. Prie šio tomo yra numatytas ir atitin- kamias Lietuvos žemėlapis, kurį ruošia kartografas plk. J. Andrius su kitų sričių specialistais (kalbininkais, geografa, istori- kais...). Žemėlapis pasirodys apie š. m. balandžio mėn. (V.)

— Ieva Adomavičienė jau grį- žo iš Šv. Kryžiaus ligoninės, kur- jai buvo padaryta rankos opera- cija. Ji dabar pradeda sveikti, bet dar yra gydytojo Hiezen priežiūroje. Priklauso Liet. Pi- liečių Klubui, bet iš jo nereika- lavo pašalpos. Ligonė galima lan- kyti šiuo adresu: 6606 S. Albany, Chicago, Ill.

— Kun. A. Trakis gruodžio 18 d. per Sophie Barcus radijo va- landėlę pasakė jautrią kalbą Liet.

8 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. —TUESDAY, DECEMBER 21, 1954

J. ŠLIUPAS IR JO BIOGRAFIJA

IS JONO ŠLIUPO MINEJIME PASAKYTŲ

DR. MARGERIO KALBŲ

I

Broliai ir Sesutės,

Sietmet sukako dešimt metų nuo mirties didelio lietuvių — Amerikos lietuvių gyvenime, tautiniame jų atgimime ir kul- tūrinėje veikloje didžiausio. Jis pirmas pradėjo atskirti lietuvius nuo lenkų, pirmas drįso pasakyti atvirą, teisingą ir tvirtą žodį su- lenkėjusiems lietuvių kunigams ir pirmas paskelbė karą dvasi- nei tamsybei, kuri buvo apgobu- si Amerikos lietuvius, tarsi juo- džiausios debesys saulės veidą. Darbas buvo labai didelis, kova baisiai sunki; juo labiau, kad nutautėję lietuvių kunigai, ku- riams daug daugiau rūpėjo Va- tikanas, Varšuva ir doleris, negu Lietuva ir lietuvių dvasinė gero- vė bei kultūra, atstojto prie šį kaip mūro siena. Bet jis buvo nepaprastas žmogus: jis buvo kūno ir proto milžinas. Energi- jos, ryžties ir vilties kovą laimė- ti jame buvo tiek, kiek tik ką išsiveržusiame vulkane ugnies. Jis sakė kalbas, leido laikraščius, organizavo lietuviškas draugijas ir rašė knygas. Ir jis nugalėjo didžiausias Amerikos lietuvių gyvenime piktybes, tai yra, len- kizmą ir dvasinę tamsybę. Ir tas nugalėtojas, tas didysis Ameri- kos lietuvis buvo aušrininkas — Dr. Jonas Šliupas.

Susirinkome mes čia minėti dešimtmetinės jo mirties sukak- ties ir pagerbti jį kalbomis ir muzika. Bet, broliai ir sesutės, mes visada minėsime ir gerbsi- me jį gražiausiomis mintimis sa- vo sieloje ir šilčiausia lietuviška meile savo širdyje.

II

Dr. Grigaitis pasakė, kad mes turime Šliupą gerbti ir vertinti ne tik kaip didelį lietuvi, bet ir kaip laisvamani. Taip, broliai ir sesutės. Jei mes Šliupą vertinsi- me tik kaip lietuvi, tai mes verti- sime tik pusę Šliupo; bet jei vertinsime ir kaip laisvamani, tai vertinsime visą Šliupą — visą žmogų. Viena tautybė nepadaro didelio žmogaus, nes juk ir men- kas žmogelis gali būti lietuvis. Didelį žmogų padaro jo tautybė, jo ideologija, jo gabumai ir dar- bai. O Šliupo ideologija buvo lais- vamanybė. Jis buvo ateistas, kaip čia mes, Amerikos lietuvi, paprastai sakome, bedievis. Bet ateizmas nežemina ir nemenki- na žmogaus, kaip kai kurie, pra- tę manyti. Ne. Didysis indų mo- kytojas ir labai aukštos dorovės skelbėjas Buda buvo ateistas, nes jis jokio Dievo nepripažino, jokios dievybės negarbinjo. Ta- čiau žmonės jo ne tikrai nežemi- no, neniekino, bet net ir Dievu padarė! Ir milijonai žmonių garbina jį kaip Djeva. Tai ir mes, lietuvi, neprivalome žemi- ni ir neniekinti ateisto Šliupo, bet jį gerbti ir vertinti kaip di- delį mūsų tautos mylėtoją, lietu- vybės ir laisvamanybės skelbėją ir per visą savo gyvenimą dirbu- sį dėl Lietuvos laisvės ir kultū- ros. Ir mes turime jį gerbti ir vertinti kaip labai gerą, teisingą ir dorą žmogų, koks iš tikrųjų

Studentų Šalpos Fondo reikal, ragindamas aukoti studentams šelpti.

— Vaikų šventė Liet. Auditorijoje praėitą šeštadienį ir sek- madienį sutraukė didelius būrius mažoji lietuviškojo atžalyno, ypač gruodžio 19 d. Mažieji žiū- rovai buvo labai patenkinti atli- kta daina, šokių ir kalėdinio mon- tažo programa. Vaikai buvo ap- dovanoti Kalėdų Senelio dova- nomis.

— Lietuvių kalba pradėta dė- styti Enhorst kolegijoje, Connec- ticut valstybėje. Tuo tarpu Chi- cagoje, kur studentų yra žymiai daugiau, jos dėstymo nepajėgia- ma įvesti.

— Arch. J. Mulokas vykdė St. Louis lietuvių kat. bažnyčios per- tvarkymo ir puošimo darbus.

jis ir buvo. Turime ir tikėjimą jam pripažinti, tik, žinoma, ne- tą, kuris yra paremtas atgam- tinėmis dogmomis, bet tą, kuris yra paremtas etinėmis tiesomis ir taisyklėmis.

Dabar, broliai ir sesutės, apie Šliupo biografiją, kuri būtinai turi būti parašyta ir išleista gra- žia knyga. Ją rašo prof. Vlaclo- vas Biržiška. Jis man rašo, kad buvęs jau seniau surinkęs tam nemaža medžiagos, bet kiti dar- bai jam neleidę to darbo imtis. Bet dabar, turėdamas kiek dau- giau laisvo laiko, nusistatęs kaip reikiant prie tos biografijos pri- sėsti. Prof. V. Biržiška sako, kad jis, girdi, būdamas šoks toks is- torikas ir mūsų praeities tyri- nėtojas, galįs rašyti tik doku- mentais ir faktais paremtą tei- sybę, o ne kokią tik panegiriką, vienų liaupsinimų pilną. Šliupas buvęs viena iš įdomiausių ano- seno lietuvių atgimimo laiko as- menybių, ir tai jį verčia pasi- stengti Šliupą nupiešti tokį, koks jis tikrai buvo, ir teisingai api- būdinti jo vaidmenį Lietuvos ir lietuvių tautos visuomeniniame gyvenime.

Broliai ir sesutės, prof. Vlaclo- vas Biržiška, kuris atidavė savo gyvenimą, širdį ir kraują Lietu- vos laisvei ir kultūrai, kuris en- tuziastingai ir nuodirdžiai dirbo Lietuviškosios Enciklopedijos darbą Lietuvoje ir aistringai už- sėdėgimu ir ryžtimi dirbo čia, Amerikoje, kad Lietuvių Enci- klopedija pradėtų eiti ir eiti ligi- gal, buvo nuo pastarosios enci- klopedijos nustumtas. Ir visi puik- iai žinome, kad jei ne jo pastan- gos, ne jo didelis vardas, ne jo autoritetas, tai vargu Lietuvių Enciklopedija būtų pradėjusi eiti. Vargu. Bet dabar, kada jau didelis darbas pradėtas, sunkia- usias baras išvartytas — jis pri- verstas pasitraukti! Tai tragedi- ja! Ir mes visi suprantame, kaip baisiai buvo užgautas jo garbin- gas vardas, sužeista jo siela — širdis ir išplėsta viltis, kurią jis turėjo tą didelį darbą dirbti ir garbingai baigti. Tas darbas bu- vo mėgiamiausias jo darbas, ty- rimo, rašymo darbas, kurį jis per visą savo gyvenimą dirbo. Tas darbas buvo jo sveikata, vil- tis ir noras gyventi gyvenimą vertingą ir ilgą. Bet jis buvo nuo- to darbo nustumtas. Tai baisu ir žiauru. Juk atimk iš to amžiaus žmogaus mėgiamiausią jo darbą, ir kas gi jam belieka?

Tačiau mes turime gerbti ir vertinti ne tik mirusius, ne tik Dr. Joną Šliupą, bet ir gy- vuosius — prof. Vlaclovą Biržiš- ką, ypač kai iš jo atimtas jo mė- giamas darbas ir skaitikas... Jis jau daug yra nudirbęs Šliupo bi- ografiją ir nori tą didelį darbą tęsti. Bet, nors oro ir vandens kiekvienas žmogus gauna veltui, duonos jis turi nusipirkti. Ir to- dėl reikia pinigų ne tik biogra- fijos išleidimui, bet ir jos suda- rytojui — rašytojui. Taigi pra- šau, broliai ir sesutės, nesigailė- kite šitam gražiam tikslui vieno kito dolerio — nesigailėkite au- koti. Ak, prof. Biržiška nepraso- auku, ne, bet knygos rašyti ne- gali be duonos... Pagaliau, žino- kime, kad prof. Biržiška, kaip ir Daukantas, Kudirka ir kiti dideli lietuvi, kurie viską atidavė Lie- tuvai, pinigų nesukrovė.

LALIO ŽODYNAS

yra standartinis Amerikos lietu- vių žodynas. Geresnio anglų-lie- tuvių kalbų žodyno nėra. Nenuma- tomas, kad naujas žodynas greitu laiku būtų spausdinamas. Todėl siūlome dabar įsigyti šį stipriai įrištą 1256 puslapių an- gliška-lietuvišką ir lietuviškai- angliška žodyną. Kaina — \$14.00. Žodynas Jums bus išsiųstas, jei pasiūsite \$14.00 čekį ar Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Illinois

CLASSIFIED ADS.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardevimui

KAS perkant arba parduodant namus norite sažiningo ir lietuviško nuosir- daus patarnavimo kreipkitės į:
VENTA REAL ESTATE
4409 So. Fairfield Ave.
Tel.: Lafayette 3-3881
Turime didelį pasirinkimą namų ir biurnių įvairiose miesto dalyse.

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus

KUTRA - NORKUS REALTY
2405 WEST 51st STREET
Prospect 6-7238 — RE 7-7321 (vak).
Prospect 8-3579 (vak.)

TRYS blokai nuo Maria High School parduodamas šviesus 2 butų mūrinis namas. Sildymas karštu vandeniu su stokeriu. Didigubas mūro garažas. Už \$25,000 geresnio pirkimo nerasti!
57th ir Damen rajone 2 butų po 5 kamb. mūro namas. Sild. vandeniu- alyva. Skubiam pardavimui \$18,000.
2 butų po 6 kamb. mūrinis namas Brighton Parke. Kaina \$22,000.
Medinis 6 butų namas. Viso 22 švie- sus kambariai. 58th St., pora bloku nuo Kedzie. Kaina \$19,000.

P. LEONAS
REAL ESTATE
2444 W. 63rd St. Antras aukštas
Prospect 8-0097

LIUKSUSINIS mūro 2½ aukšto reziden- cinis kampinis namas. Didelis sklypas su pavėsiu ir vandentvėkiu. Mūro 2 automobilių garažas. Alyvos sildymas. Kaina neužkasta palyginus su namo liuksusine statyba ir atsi- žvelgiant į gražią vietovę. Galima tu- rėti sau butą ir gerų pajamų.

Reikalingi ūkiai arti Chicago prie vandens. Prašome prisųsti smulkų aprašymą, o jei galima ir trobesių fotografijas. Turu pirkėjų, norinčių įsigyti ūkius.

Prie 89-tos gatvės, tarp Mayfield Austin, 4 sklypai 120x125 pėdų už \$1,200. Puiki vieta užmiešioj statybai.

P. STANKOVICIUS
REAL ESTATE IR
INSURANCE BROKERIS
LIETUVIŲ AUDITORIJA
3133 SO. HALSTED ST.
Phone DANube 6-2793
Namų Yards 7-6818

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki \$2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiestčiuose.

PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

GENERAL CONTRACTOR
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street, Chicago 16, Ill.
CHicesspeake 3-1535
Lietuvių statybos bendrovė. Stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.
A. Gintneris, pirminkas,
V. Petrauskas, statybos vedėjas.

RENTING IN GENERAL
Nuomos
ISNUOMOJAMI 3 furnišuoti kamba- riai 2 merginoms arba dirbančiam porai. Kreipitis po 1 v. p. 3881, 3 aukšte. 3415 So. Halsted St.

ISNUOMOJAMAS 6 kambarių butas. Gera transportacija. Tel.: Vincennes 6-1143. 8220 Vincennes Ave.

RENDON 2½ furnišuoti, apšildomi kambariai suaugusiems. \$15 į savaitę. Tel.: WALbrook 5-9210

SVESKITE Kalėdas nevaržomai — pil- nai apstatytas 2 didelių kambarių ap- šildomas butas, vonia, šiltas vanduo, gazas, elektra. \$60 į mėnesį.
2531 W. 38th Street

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDUODAMA taverna su dviem bu- tais. Geriausias patalumas nupirkti.
7039 So. Halsted Street

TOWN OF LAKE apyl. išnuomojama biurnių patalpa, tinkama tavernai (visi įrengimai) su 4 kamb. atremontuotu butu. Skambinti Frontier 6-4290 arba kreipitis asmeniškai 4559 S. Hermitage Ave. (krautuvėje).

MISCELLANEOUS
Ivairūs Dalykai

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA

Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos — asme- nims, profesionalams ir biznio istai- gomis. Laivas pasirinkimas kompani- jos ir apdraudos rūšies. Nemokamas patarnavimas ir informacija. Valsty- bės patvirtintos kainos. Smulkesniai informacijai gauti skambinkite, rašy- kite, užleikite.

JONAS KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.
Tel.: WALbrook 5-5671

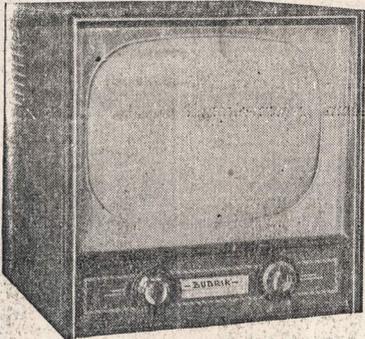
AGENTŪR IR BROKERIŲ DEMESIUI
Prieš drausdami kitus, pasitarsi- kite pas mane. Pirmiečiai kompanijos — aukščiausi komisai. Savi pas savus!

PARDUODAMOS karvių ir arklių tra- šos. 10 bušelių \$3.50, 20 bušelių \$6.00.
LUDlow 5-0540

NAUJAS 1955 M. BUDRIK NUOSAVU LEIBELIU TELEVIZIJOS APARATAS

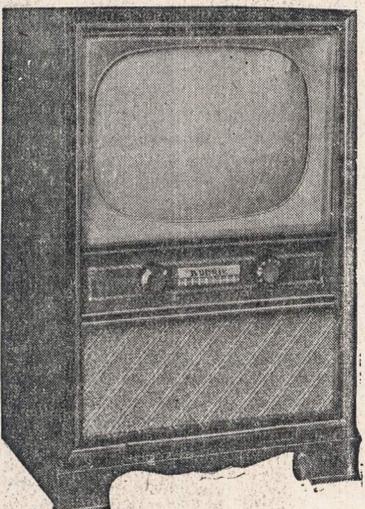
RCA LICENSED PATENTS UNDERWRITERS APPROVED

Padirbtas specialiai dėl Budriko per vieną geriausių dirbtuvių aukštos kokybės Radio ir Televizijų išdirbėjų.

100 PROCENTŲ GARANTUOTAS

Lykai permainymas dalių ir tubų vienus metus. 5 metų garantija. 25 tubos (including Aluminized Electric Magnetic Pix and Four Rectifiers, dark glass; 18 K. V. Cascade Tuner 41 M. C./1 f.).

Tai yra aiškus paveikslas ir geras balsas, lengvai užtūni- namas. Pamatykite Budriko Krautuvėje. Duodama 10 dienu išbandymui. Didelė nuolaida už seną setą.

LENGVI ISMOKEJIMAI.

Tai yra geriausia dovana dėl Kalėdų jums ir jūsų šeimai.

JOS. F. BUDRIK, INC.
3241 So. Halsted St. Tel.: CALumet 5-7237

ATIDARA IR NEDELIO MIS Nuo 11-5 VAL. DYKAI KALĖDŲ DOVANA IR KALENDORIUS VISIEMS.

Budriko Radio Valanda ketvirtadieniais nuo 6 val. iki 7 val. vakare iš stoties WHFC, 1450 kil. Klausytojai laimės prizus už atspėjimą.